Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B

CZWARTA DYREKTYWA RADY

z dnia 25 lipca 1978 r.

wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek

(78/660/EWG)

(Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Siódma dyrektywa Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r.	L 193	1	18.7.1983
►M2	Dyrektywa Rady 84/569/EWG z dnia 27 listopada 1984 r.	L 314	28	4.12.1984
►M3	Jedenasta dyrektywa Rady 89/666/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r.	L 395	36	30.12.1989
►M4	Dyrektywa Rady 90/604/EWG z dnia 8 listopada 1990 r.	L 317	57	16.11.1990
►M5	Dyrektywa Rady 90/605/EWG z dnia 8 listopada 1990 r.	L 317	60	16.11.1990
►M6	Dyrektywa Rady 94/8/WE z dnia 21 marca 1994 r.	L 82	33	25.3.1994
►M7	Council Directive 1999/60/EC of 17 June 1999 (*)	L 162	65	26.6.1999
►M8	Dyrektywa 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r.	L 283	28	27.10.2001
►M9	Dyrektywa Rady 2003/38/WE z dnia 13 maja 2003 r.	L 120	22	15.5.2003
►M10	Dyrektywa 2003/51/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2003 r.	L 178	16	17.7.2003
►M11	Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r.	L 157	87	9.6.2006
►M12	Dyrektywa 2006/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r.	L 224	1	16.8.2006
►M13	Dyrektywa Rady 2006/99/WE z dnia 20 listopada 2006 r.	L 363	137	20.12.2006
►M14	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/49/WE z dnia 18 czerwca 2009 r.	L 164	42	26.6.2009

zmieniona przez:

►A1	Akt Przystąpienia Grecji	L 291	17	19.11.1979
►A2	Akt Przystąpienia Hiszpanii i Portugalii	L 302	23	15.11.1985
►A3	Akt Przystąpienia Austrii, Szwecji i Finlandii	C 241	21	29.8.1994

(*) Akt ten nie został nigdy opublikowany w języku polskim.

►**A4**	Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej	L 236	33	23.9.2003

NB: Niniejsza wersja skonsolidowana zawiera odniesienia do europejskiej jednostki rozliczeniowej i/lub ecu, które od dnia 1 stycznia 1999 r. należy rozumieć jako odniesienia do euro – rozporządzenie Rady (EWG) nr 3308/80 (Dz.U. L 345 z 20.12.1980, str. 1) i rozporządzenie Rady (WE) nr 1103/97 (Dz.U. L 162 z 19.6.1997, str. 1).

▼B

CZWARTA DYREKTYWA RADY

z dnia 25 lipca 1978 r.

wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek

(78/660/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 54 ust. 3 lit. g),

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([1]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

koordynacja przepisów krajowych dotyczących prezentacji i treści rocznych sprawozdań finansowych i rocznych sprawozdań, metod wyceny stosowanych przy ich sporządzaniu oraz ich ogłaszania w odniesieniu do niektórych spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością ma szczególne znaczenie dla ochrony wspólników i stron trzecich;

jednoczesna koordynacja jest niezbędna w tych dziedzinach w przypadku tych rodzajów spółek, ponieważ, z jednej strony działalność tych spółek często wykracza poza granice ich krajów, a z drugiej strony, nie zapewniają one stronom trzecim żadnego zabezpieczenia powyżej wartości ich aktywów netto; ponadto konieczność i pilność takiej koordynacji została uznana i potwierdzona art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 68/151/EWG ([3]);

ponadto niezbędne jest ustanowienie we Wspólnocie minimalnych równoważnych wymogów prawnych dotyczących zakresu informacji finansowych, które powinny być podawane do publicznej wiadomości przez konkurujące ze sobą spółki;

roczne sprawozdania finansowe muszą prawdziwie i rzetelnie przedstawiać stan aktywów i pasywów spółki, jej sytuację finansową oraz zyski lub straty; w tym celu należy wprowadzić obowiązkowy układ bilansu oraz rachunku zysków i strat, a także określić minimalny zakres informacji zawartych w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego oraz rocznym sprawozdaniu; jednak wobec niektórych spółek o mniejszym znaczeniu gospodarczym lub społecznym mogą być stosowane odstępstwa;

różne metody wyceny aktywów i pasywów muszą być koordynowane w zakresie niezbędnym do tego, by roczne sprawozdania finansowe zawierały porównywalne i równoważne informacje;

roczne sprawozdania finansowe wszystkich spółek, do których ma zastosowanie niniejsza dyrektywa, muszą być ogłaszane zgodnie z dyrektywą 68/151/EWG; jednakże także i w tym zakresie wobec małych i średnich spółek mogą być stosowane pewne odstępstwa;

roczne sprawozdania finansowe muszą być badane przez osoby uprawnione, których minimalne kwalifikacje będą przedmiotem dalszej koor-

([1]) Dz.U. C 129 z 11.12.1972, str. 38.
([2]) Dz.U. C 39 z 7.6.1973, str. 31.
([3]) Dz.U. L 65 z 14.3.1968, str. 8.

▼B

dynacji; jedynie małe spółki mogą być zwolnione z obowiązku badania sprawozdań finansowych;

jeżeli spółka wchodzi w skład grupy kapitałowej, pożądane jest ogłaszanie sprawozdań finansowych tej grupy, prawdziwie i rzetelnie przedstawiających działalność tej grupy kapitałowej jako całości; jednakże do czasu wejścia w życie dyrektywy Rady w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, niezbędne są odstępstwa od niektórych przepisów niniejszej dyrektywy;

w celu sprostania trudnościom wynikającym z obecnej sytuacji odnoszącej się do ustawodawstw w niektórych Państwach Członkowskich, okres przewidziany na wdrożenie niektórych przepisów niniejszej dyrektywy musi być dłuższy od okresu zwykle ustanawianego w takich przypadkach,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Środki koordynacyjne określone w niniejszej dyrektywie stosuje się do przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących następujących rodzajów spółek:

— w Niemczech:

die Aktiengesellschaft, die Kommandigesellschaft auf Aktien, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— w Belgii:

la société anonymede naamloze vennootschap,la société en commandite par actionsde commanditaire vennootschap op aandelen,la société de personnes à responsabilité limitéede personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— w Danii:

aktieselskaber, kommanditaktieselskaber, anpartsselskaber;

— we Francji:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— w Irlandii:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee;

— we Włoszech:

la società per azioni, la società in accomandita per azioni, la società a responsabilità limitata;

— w Luksemburgu:

la société anonyme, la société en commandite par actions, la société à responsabilité limitée;

— w Niderlandach:

de naamloze vennootschap, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— w Zjednoczonym Królestwie:

public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee;

▼A1

— w Grecji:

▼A1

ή ανώνυμη εταιρία, ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης, ή ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρία;

▼A2

— w Hiszpanii:

la sociedad anónima, la sociedad comanditaria por acciones, la sociedad de responsabilidad limitada;

— w Portugalii:

a sociedade anónima de responsabilidade limitada, a sociedade em comandita por acções, a sociedade por quotas de responsabilidade limitada;

▼A3

— w Austrii:

die Aktiengesellschaft, die Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— w Finlandii:

osakeyhtiö/aktiebolag;

— w Szwecji:

aktiebolag;

▼A4

— w Republice Czeskiej:

společnost s ručením omezeným, akciová společnost;

— w Estonii:

aktsiaselts, osaühing;

— na Cyprze:

δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση, ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση;

— na Łotwie:

akciju sabiedrība, sabiedrība ar ierobežotu atbildību;

— na Litwie:

akcinės bendrovės, uždarosios akcinės bendrovės;

— na Węgrzech:

részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság;

— na Malcie:

kumpanija pubblika/public limited liability company,kumpanija privata/private limited liability company,

socjeta in akkomandita bil-kapital maqsum f'azzjonijiet/partnership en commandite with the capital divided into shares;

— w Polsce:

spółka akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowo-akcyjna;

— w Słowenii:

delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komanditna delniška družba;

— na Słowacji:

akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným';

▼M13

— w Bułgarii:

акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции;

— w Rumunii:

▼M13

societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, societate în comandită pe acțiuni.

▼M5

Środki koordynacyjne określone w niniejszej dyrektywie stosuje się również do przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do następujących rodzajów spółek:

a) w Niemczech:

die offene Handelsgesellschaft, die Kommanditgesellschaft;

b) w Belgii:

la société en nom collectif/de vennootschap onder firma,

la société en commandite simple/de gewone commanditaire vennootschap;

c) w Danii:

interessntskaber, kommanditselskaber;

d) we Francji:

la société en nom collectif, la société en commandite simple;

e) w Grecji:

η ομόρρυθμος εταιρεία, η ετερόρρυθμος εταιρεία;

f) w Hiszpanii:

sociedad collectiva, sociedad en comandita simple;

g) w Irlandii:

partnerships, limited partnerships, unlimited companies;

h) we Włoszech:

la società in nome collettivo, la societa in accomandita semplice;

i) w Luksemburgu:

la société en nom collectif, la société en commandite simple;

j) w Niderlandach:

de vennootschap onder firma, de commanditaire vennootschap;

k) w Portugalii:

sociedade em nome colectivo, sociedade em comandita simples;

l) w Zjednoczonym Królestwie:

partnerships, limited partnerships, unlimited companies;

▼A3

m) *w Austrii:*

die offene Handelsgesellschaft, die Kommandtitgesellschaft;

n) *w Finlandii:*

avoin yhtiö/öppet bolag, kommandiitti yhtiö/kommanditbolag;

o) *w Szwecji:*

handelsbolag, kommanditbolag;

▼A4

p) w Republice Czeskiej:

veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, družstvo;

q) w Estonii:

täisühing, usaldusühing;

▼A4

r) na Cyprze:

ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες (συνεταιρισμοί);

s) na Łotwie:

pilnsabiedrība, komanditsabiedrība;

t) na Litwie:

tikrosios ūkinės bendrijos, komanditinės ūkinės bendrijos;

u) na Węgrzech:

közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés;

v) na Malcie:

socjeta f'isem kollettiv jew socjeta in akkomandita, bil-kapital li mhux maqsum f'azzjonijiet meta s-socji kollha li ghandhom responsabbilita' llimitata huma socjetajiet tat-tip deskritt f'sub paragrafu 1/Partnership*en nom collectif*lubpartnership*en commanditez* kapitałem nie podzielonym na udziały, w przypadku gdy wszyscy wspólnicy ponoszący nieograniczoną odpowiedzialność są spółkami w rozumieniu punktu 1;

w) w Polsce:

spółka jawna, spółka komandytowa;

x) w Słowenii:

družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba;

y) na Słowacji:

verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť;

▼M13

z) w Bułgarii:

събирателно дружество, командитно дружество;

aa) w Rumunii:

asocietate în nume colectiv, societate în comandită simplă,

▼M5

w których wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność majątkową są spółki rodzajów określonych w akapicie pierwszym lub spółki niepodlegające przepisom prawa Państwa Członkowskiego, lecz mające formę prawną porównywalną z określonymi w dyrektywie 68/151/EWG.

Niniejsza dyrektywa stosuje się również do rodzajów spółek określonych w akapicie drugim, w których wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność majątkową są spółki rodzajów określonych w tym lub akapicie pierwszym.

▼B

2. Do czasu kolejnej koordynacji Państwa Członkowskie nie muszą stosować przepisów niniejszej dyrektywy wobec banków i innych instytucji finansowych lub towarzystw ubezpieczeniowych.

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 2

1. Roczne sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Dokumenty te tworzą całość.

▼M10

Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby włączono inne sprawozdania do rocznych sprawozdań finansowych oprócz dokumentów, o których mowa w pierwszym akapicie.

▼B

2. Roczne sprawozdanie finansowe należy sporządzać w sposób zrozumiały i zgodny z przepisami niniejszej dyrektywy.

3. Roczne sprawozdanie finansowe winno przedstawiać w sposób prawdziwy i rzetelny stan aktywów i pasywów spółki, jej sytuację finansową oraz wynik finansowy.

4. Jeżeli stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy jest niewystarczające do przedstawienia prawdziwego i rzetelnego obrazu spółki w rozumieniu ust. 3, należy podać informacje dodatkowe.

5. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach stosowanie jakiegoś przepisu niniejszej dyrektywy jest sprzeczne z obowiązkiem ustanowionymi w ust. 3, należy odstąpić od takiego przepisu w celu prawdziwego i rzetelnego przedstawienia obrazu spółki w rozumieniu ust. 3. Każde odstępstwo tego rodzaju musi być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wraz z wyjaśnieniem jego przyczyn oraz określeniem wpływu na aktywa, pasywa, sytuację finansową oraz wynik finansowy. Państwa Członkowskie mogą określić wspomniane wyjątkowe przypadki i ustanowić stosowne zasady szczególne.

6. Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub wymagać ujawnienia innych informacji w rocznych sprawozdaniach finansowych, a także takich informacji, które muszą być ujawnione zgodnie z niniejszą dyrektywą.

SEKCJA 2

Przepisy ogólne dotyczące bilansu oraz rachunku zysków i strat

Artykuł 3

Układ bilansu oraz rachunku zysków i strat, w szczególności przyjęta forma ich prezentacji, nie może ulegać zmianie w kolejnych latach obrotowych. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się odstępstwa od tej zasady. Każde takie odstępstwo musi być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wraz z wyjaśnieniem jego przyczyn.

Artykuł 4

1. W bilansie oraz rachunku zysków i strat pozycje przewidziane w art. 9, 10 oraz 23–26 muszą być wykazane odrębnie we wskazanym porządku. Zezwala się na bardziej szczegółowy podział pozycji pod warunkiem przestrzegania wskazanego układu. Nowe pozycje mogą być dodawane, o ile ich przedmiot nie jest uwzględniony w żadnej z pozycji przewidzianych układem. Tego rodzaju podział lub nowe pozycje mogą być wymagane przez Państwa Członkowskie.

2. Układ, nazewnictwo i terminologia pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat poprzedzonych cyframi arabskimi należy odpowiednio dostosować, jeżeli wymaga tego specyfika danego przedsiębiorstwa. Dostosowanie takie może być wymagane przez Państwa Członkowskie w przypadku przedsiębiorstw stanowiących część określonego sektora gospodarki.

3. Pozycje bilansu oraz rachunku zysków i strat poprzedzone cyframi arabskimi mogą być połączone, jeżeli:

a) są kwotowo nieistotne do celów art. 2 ust. 3; lub

▼B

b) takie połączenie zwiększa przejrzystość, o ile połączone pozycje są przedstawione odrębnie w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Połączenie takie może być wymagane przez Państwa Członkowskie.

4. W odniesieniu do każdej pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat należy wykazać kwotę dotyczącą analogicznej pozycji z poprzedniego roku obrotowego. Państwa Członkowskie mogą przewidywać, że gdy kwoty te nie są porównywalne, kwota dotycząca poprzedniego roku obrotowego musi zostać skorygowana. W każdym razie brak porównywalności oraz wszelkie korekty kwot należy wykazać w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wraz ze stosownymi objaśnieniami.

5. Z wyjątkiem przypadków występowania analogicznej pozycji za ubiegły rok obrotowy w rozumieniu ust. 4, nie przedstawia się pozycji bilansu lub rachunku zysków i strat, która w roku poprzedzającym nie występowała w ogóle.

▼M10

6. Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby kwoty prezentowane w pozycjach rachunku zysków i strat oraz bilansu uwzględniały treść ekonomiczną wykazywanych transakcji lub umów. Takie zezwolenie lub nakaz może ograniczać się do niektórych typów spółek i/lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych określonych w siódmej dyrektywie Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych ([1]).

▼B

Artykuł 5

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 i 2 Państwa Członkowskie mogą określić szczególny układ rocznych sprawozdań finansowych spółek inwestycyjnych oraz finansowych spółek holdingowych, że taki układ zapewnia przedstawienie obrazu sytuacji tych spółek równoważne temu przewidzianemu w art. 2 ust. 3.

2. Do celów niniejszej dyrektywy „spółki inwestycyjne” oznaczają jedynie:

a) spółki, których wyłącznym przedmiotem działalności jest inwestowanie posiadanych przez nie funduszy w różnego rodzaju papiery wartościowe, nieruchomości i inne aktywa wyłącznie w celu rozłożenia ryzyka inwestycyjnego i korzystania przez ich wspólników bądź akcjonariuszy z wyników zarządzania ich majątkiem;

b) spółki powiązane ze spółkami inwestycyjnymi o kapitale stałym, jeżeli wyłącznym celem działalności tak powiązanych spółek jest nabywanie pokrytych w całości akcji i udziałów emitowanych przez te spółki inwestycyjne bez uszczerbku dla przepisów art. 20 ust. 1 lit. h) dyrektywy 77/91/EWG ([2]).

3. Do celów niniejszej dyrektywy „finansowe spółki holdingowe” oznaczają jedynie te spółki, których wyłącznym przedmiotem działalności jest nabywanie pakietów akcji/udziałów w innych przedsiębiorstwach oraz zarządzanie tymi pakietami i obracanie nimi w celu wypracowania zysku, bez bezpośredniego bądź pośredniego angażowania się w zarządzanie tymi przedsiębiorstwami; powyższe nie narusza ich praw jako wspólników lub akcjonariuszy. Właściwy organ sądowniczy lub administracyjny musi mieć możliwość nadzorowania przestrzegania ograniczeń nałożonych na działalność tych spółek.

([1]) Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28).

([2]) Dz.U. L 26 z 31.1.1977, str. 1.

▼B

Artykuł 6

Państwa Członkowskie mogą wymagać lub zezwolić na dokonanie dostosowania układu bilansu oraz rachunku zysków i strat w celu uwzględnienia przeznaczenia zysku lub pokrycia straty.

Artykuł 7

Zabrania się dokonywania jakichkolwiek kompensat między pozycjami aktywów i pasywów lub pozycjami przychodów i kosztów.

SEKCJA 3

Układ bilansu

Artykuł 8

Do prezentacji bilansu Państwa Członkowskie przewidują jeden lub obydwa układy opisane w art. 9 i 10. Jeżeli Państwo Członkowskie przewiduje oba układy, może zezwolić spółkom na wybór jednego z nich.

▼M10

Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby spółki przyjęły prezentowanie bilansu w układzie określonym w art. 10a jako alternatywnym dla układów w inny sposób wymaganych lub dozwolonych.

▼B

Artykuł 9

Aktywa

A. **Kapitał subskrybowany niewniesiony**

z odrębnym wykazaniem sumy należnych wkładów na poczet kapitału subskrybowanego

(chyba że prawo krajowe przewiduje, że sumę należnych wkładów na poczet kapitału wykazuje się po stronie „pasywów”. W takim przypadku część należnych, lecz jeszcze nie wniesionych wkładów należy wykazać jako aktywa pod pozycją A lub D II (5)).

B. **Koszty organizacji**

w rozumieniu prawa krajowego i w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na wykazanie ich po stronie aktywów. Prawo krajowe może także stanowić, by koszty organizacji były wykazywane jako pierwsza pozycja w ramach „Wartości niematerialnych i prawnych”.

C. **Środki trwałe**

I. *Wartości niematerialne i prawne*

1. Koszty prac badawczych i rozwojowych, o ile prawo krajowe zezwala na ich wykazanie po stronie aktywów.

2. Koncesje, patenty, licencje, znaki towarowe oraz podobne prawa i składniki majątku, jeżeli zostały:

   a) nabyte odpłatnie i nie muszą być wykazywane w ramach pozycji C I 3; lub

   b) stworzone przez dane przedsiębiorstwo, w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie po stronie aktywów.

3. Wartość firmy, w stopniu, w jakim została nabyta odpłatnie.

▼B

4. Wpłaty.

II. *Rzeczowy majątek trwały*

1. Grunty, budynki i budowle.
2. Urządzenia techniczne i maszyny.
3. Pozostałe urządzenia.
4. Zaliczki na poczet rzeczowego majątku trwałego i inwestycje rozpoczęte.

III. *Finansowe środki trwałe*

1. Akcje i udziały w przedsiębiorstwach afiliowanych.
2. Pożyczki na rzecz przedsiębiorstw afiliowanych.
3. Udziały kapitałowe.
4. Pożyczki na rzecz przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.
5. Inwestycje długoterminowe.
6. Pozostałe pożyczki.
7. Akcje i udziały własne (ze wskazaniem ich wartości nominalnej, a w razie braku wartości nominalnej - wartości księgowej), w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie w bilansie.

D. **Środki obrotowe**

I. *Zapasy*

1. Surowce i materiały.
2. Produkcja w toku.
3. Produkty gotowe i towary.
4. Wpłaty.

II. *Należności*

(Kwoty wymagalne do zapłaty po okresie dłuższym niż jeden rok muszą być wykazane odrębnie w przypadku każdej pozycji).

1. Należności z tytułu dostaw i usług.
2. Należności od przedsiębiorstw afiliowanych.
3. Należności od przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.
4. Pozostałe należności.
5. Kapitału subskrybowany niewniesiony (chyba że prawo krajowe przewiduje, że należne wkłady na poczet kapitału trzeba wykazywać jako aktywa pod pozycją A).
6. Rozliczenia międzyokresowe bierne i czynne (chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie takich pozycji jako aktywa pod pozycją E).

III. *Papiery wartościowe*

1. Akcje i udziały w przedsiębiorstwach afiliowanych.
2. Akcje i udziały własne (ze wskazaniem ich wartości nominalnej, a w razie braku wartości nominalnej – wartości księgowej), w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie w bilansie.
3. Pozostałe papiery wartościowe.

▼B

IV. *Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych*

E. **Rozliczenia międzyokresowe bierne i czynne**

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie takich pozycji jako aktywów pod pozycją D II (6)).

F. **Strata za rok obrotowy**

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie straty za rok obrotowy pod pozycją A VI w ramach „Zobowiązań”).

Pasywa

A. **Kapitał własny i kapitały rezerwowe**

I. *Kapitał subskrybowany*

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie w tej pozycji należnych wkładów na poczet kapitału. W takim przypadku należy wykazać odrębnie kwoty kapitału subskrybowanego i kapitału wniesionego).

II. *Agio ze sprzedaży akcji lub udziałów*

III. *Rezerwa z aktualizacji wyceny*

IV. *Rezerwa*

1. Rezerwa obowiązkowa, o ile prawo krajowe wymaga utworzenia takiej rezerwy.

2. Rezerwa na akcje lub udziały własne, o ile prawo krajowe wymaga utworzenia takiej rezerwy, bez uszczerbku dla art. 22 ust. 1 lit. b) dyrektywy 77/91/EWG.

3. Rezerwa tworzona zgodnie ze statutem lub umową spółki.

4. Pozostałe rezerwy.

V. *Wynik finansowy z lat ubiegłych*

VI. *Wynik finansowy za rok obrotowy*

(o ile prawo krajowe nie wymaga wykazania tej pozycji pod pozycją F, w ramach „Aktywów” lub pod pozycją E, w ramach „Pasywów”).

B. ►M10 **Rezerwy** ◄

1. Rezerwy z tytułu emerytur i podobnych zobowiązań.

2. Rezerwy na podatki.

3. Pozostałe rezerwy.

C. **Zobowiązania**

(Kwoty wymagalne w ciągu jednego roku oraz kwoty wymagalne po okresie dłuższym niż jeden rok muszą być wykazane odrębnie dla każdej pozycji oraz jako suma tych pozycji).

1. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych z odrębnym wykazaniem zamiennych dłużnych papierów wartościowych.

2. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

3. Zaliczki otrzymane na poczet zamówień, jeżeli nie są wykazane odrębnie w formie odpisów od stanu zapasów.

4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

5. Weksle wymagalne.

6. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw afiliowanych.

▼B

7. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu udziałów kapitałowych.

8. Pozostałe zobowiązania, włączając zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.

9. Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów (chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie takich pod pozycją D w ramach „Pasywów”).

D. **Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów**

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie takich pozycji pod pozycją C 9 w ramach „Pasywów”).

E. **Zysk za rok obrotowy**

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie zysku za rok obrotowy pod pozycją A VI w ramach „Pasywów”).

Artykuł 10

A. **Kapitału subskrybowany niewniesiony**

z odrębnym wykazaniem sumy należnych wkładów na poczet kapitału subskrybowanego

(chyba że prawo krajowe przewiduje, że sumę należnych wkładów wykazuje się po stronie pasywów. W takim przypadku część należnych, lecz jeszcze nie wniesionych wkładów należy wykazać pod pozycją A lub D II (5)).

B. **Koszty organizacji**

jak zdefiniowano przez prawo krajowe i w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na wykazanie ich po stronie aktywów. Prawo krajowe może także stanowić, by koszty organizacji były wykazywane jako pierwsza pozycja w ramach „Wartości niematerialnych i prawnych”.

C. **Środki trwałe**

I. *Wartości niematerialne i prawne*

1. Koszty prac badawczych i rozwojowych, w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie po stronie aktywów.

2. Koncesje, patenty, licencje, znaki handlowe oraz podobne prawa i składniki majątku, jeżeli zostały:

a) nabyte odpłatnie i nie muszą być wykazywane w ramach pozycji C I 3; lub

b) ustanowione przez dane przedsiębiorstwo, o ile prawo krajowe zezwala na ich wykazanie jako aktywów.

3. Wartość firmy, w stopniu, w jakim została nabyta odpłatnie.

4. Wpłaty.

II. *Rzeczowe środki trwałe*

1. Grunty, budynki i budowle.

2. Urządzenia techniczne i maszyny.

3. Pozostałe urządzenia.

4. Zaliczki na poczet rzeczowego majątku trwałego i inwestycje rozpoczęte.

III. *Finansowe środki trwałe*

▼B

1. Akcje i udziały w przedsiębiorstwach afiliowanych kapitałowo.
2. Pożyczki na rzecz przedsiębiorstw afiliowanych.
3. Udziały kapitałowe.
4. Należności od przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.
5. Inwestycje długoterminowe.
6. Pozostałe pożyczki.
7. Akcje i udziały własne (ze wskazaniem ich wartości nominalnej, a w razie braku wartości nominalnej – wartości księgowej), w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie w bilansie.

D. **Środki obrotowe**

I. *Zapasy*

1. Surowce i materiały.
2. Produkcja w toku.
3. Produkty gotowe i towary.
4. Wpłaty.

II. *Należności*

(Kwoty wymagalne po okresie dłuższym niż jeden rok muszą być wykazane odrębnie w przypadku każdej pozycji).

1. Należności z tytułu dostaw i usług.
2. Należności od przedsiębiorstw afiliowanych.
3. Należności od przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.
4. Pozostałe należności.
5. Należne, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitału subskrybowanego (chyba że prawo krajowe nie przewiduje, że należne wkłady na poczet kapitału trzeba wykazywać pod pozycją A).
6. Rozliczenia międzyokresowe bierne i czynne (chyba że prawo krajowe nie przewiduje przedstawienia takich pozycji pod pozycją E).

III. *Papiery wartościowe*

1. Akcje i udziały w przedsiębiorstwach afiliowanych.
2. Akcje i udziały własne (ze wskazaniem ich wartości nominalnej, a w razie braku wartości nominalnej – księgowej wartości nominalnej), w stopniu, w jakim prawo krajowe zezwala na ich wykazanie w bilansie.
3. Pozostałe papiery wartościowe.

IV. *Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych*

E. **Przedpłaty i rozliczenia międzyokresowe bierne i czynne**

(chyba że krajowe przewiduje wykazania takich pod pozycją D II 6).

F. **Zobowiązania: kwoty wymagalne w ciągu jednego roku**

1. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych z odrębnym wykazaniem zamiennych dłużnych papierów wartościowych.
2. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

▼B

3. Zaliczki otrzymane na poczet zamówień, o ile nie są wykazane odrębnie w formie odpisów od stanu zapasów.

4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

5. Weksle wymagalne.

6. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw afiliowanych.

7. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu udziałów kapitałowych.

8. Pozostałe zobowiązania, włączając zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.

9. Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów (chyba że prawo krajowe przewiduje wykazania takich pozycji pod pozycją K).

G. **Środki obrotowe/zobowiązania bieżące netto** (z uwzględnieniem przedpłat i rozliczeń międzyokresowych, jeżeli są wykazane pod pozycją E, oraz rozliczeń międzyokresowych i przychodów przyszłych okresów, jeżeli są wykazane pod pozycją K).

H. **Aktywa ogółem, pomniejszone o zobowiązania bieżące**

I. **Zobowiązania: kwoty wymagalne po okresie dłuższym niż jeden rok**

1. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych z odrębnym wykazaniem zamiennych, dłużnych papierów wartościowych.

2. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

3. Zaliczki otrzymane na poczet zamówień, jeżeli nie są wykazane odrębnie w formie odpisów od stanu zapasów.

4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

5. Weksle wymagalne.

6. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw afiliowanych.

7. Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, z którymi spółka jest powiązana z tytułu udziałów kapitałowych.

8. Pozostałe zobowiązania, włączając zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.

9. Rozliczenia międzyokresowe bierne i przychody przyszłych okresów (chyba że prawo krajowe przewiduje wykazania takich pozycji pod pozycją K).

J. ►M10 **Rezerwy** ◄

1. Rezerwy na emerytury i podobne zobowiązania.

2. Rezerwy na podatki.

3. Pozostałe rezerwy.

K. **Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów**

(chyba że prawo krajowe nie przewiduje wykazania takich pozycji w ramach pozycji F 9 lub I 9 bądź obydwu).

L. **Kapitał własny i kapitały rezerwowe**

I. *Kapitał subskrybowany*

(chyba że prawo krajowe przewiduje wykazanie w tej pozycji należnych wkładów na poczet kapitału. W takim przypadku należy wykazać odrębnie kwoty kapitału subskrybowanego i kapitału wniesionego).

▼B

II. *Zysk ze sprzedaży akcji lub udziałów powyżej ich wartości nominalnej*

III. *Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny*

IV. *Kapitały rezerwowe*

1. Kapitał rezerwowy tworzony ustawowo, o ile prawo krajowe wymaga utworzenia takiego kapitału rezerwowego.

2. Kapitał rezerwowy na akcje lub udziały własne, o ile prawo krajowe wymaga utworzenia takiego kapitału rezerwowego, bez naruszania przepisów art. 22 ust. 1 lit. b) dyrektywy 77/91/EWG.

3. Kapitały rezerwowe tworzone zgodnie ze statutem lub umową spółki.

4. Pozostałe kapitały rezerwowe.

V. *Wynik finansowy z lat ubiegłych*

VI. *Wynik finansowy za rok obrotowy*

▼M10

Artykuł 10a

Zamiast prezentowania pozycji bilansu zgodnie z art. 9 i 10 Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby spółki lub niektóre typy spółek prezentowały te pozycje w podziale na pozycje krótko- i długoterminowe, pod warunkiem że podane informacje są co najmniej równoważne z informacjami wymaganymi zgodnie z art. 9 i 10.

▼B

Artykuł 11

Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom, które na dzień bilansowy nie przekroczyły limitów dwóch z trzech następujących kryteriów:

— ►M12 suma bilansowa: 4 400 000 EUR ◄,

— ►M12 obrót netto: 8 800 000 EUR ◄,

— przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym: 50

na sporządzanie skróconych bilansów zawierających jedynie te pozycje, które są poprzedzone literami i cyframi rzymskimi w art. 9 i 10, z odrębnym wykazaniem wymaganych informacji umieszczonych w nawiasach w pozycji D II po stronie „aktywów” i C po stronie „pasywów” w art. 9 oraz w art. 10 D II, ale w ujęciu sumarycznym dla każdej z nich.

▼M4

Państwa Członkowskie mogą odstąpić od stosowania art. 15 ust. 3 lit. a) i ust. 4 w odniesieniu do bilansu skróconego.

▼M9

W przypadku tych Państw Członkowskich, które nie przyjęły euro, kwotą w walucie krajowej stanowiącą równowartość kwot wymienionych w akapicie pierwszym jest kwota otrzymana przez zastosowanie kursu walutowego opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu wejścia w życie ►M12 każdej dyrektywy ustalającej te kwoty. ◄

▼B

Artykuł 12

1. Jeżeli na dzień bilansowy spółka przekracza lub przestaje przekraczać limity dwóch z trzech kryteriów wskazanych w art. 11, fakt ten wpływa na zastosowanie odstępstwa odmiennego niż przewidziana

▼B

w tym artykule jedynie wtedy, gdy ma to miejsce w ciągu dwóch kolejnych lat obrotowych.

2. W celu przeliczenia na waluty krajowe kwoty wyrażone w europejskich jednostkach rozrachunkowych wymienione w art. 11 mogą być powiększone nie więcej niż o 10 %.

3. Suma bilansowa określona w art. 11 składa się z sumy aktywów z pozycji od A do E po stronie „aktywów" w układzie przedstawionym w art. 9 lub sumy aktywów z pozycji od A do E w układzie przedstawionym w art. 10.

Artykuł 13

1. Jeżeli składnik aktywów lub pasywów dotyczy więcej niż jednej pozycji w układzie bilansu, jego związek z innymi pozycjami musi być wykazany albo w tej pozycji, w której został ujęty, albo w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, jeżeli takie jego wykazanie ma zasadnicze znaczenie dla zrozumienia rocznych sprawozdań finansowych.

2. Akcje i udziały własne oraz akcje i udziały w przedsiębiorstwach afiliowanych mogą być wykazane jedynie w pozycjach do tego przewidzianych.

Artykuł 14

Wszystkie zobowiązania z tytułu wszelkiego rodzaju gwarancji i poręczeń, jeżeli nie ma obowiązku wykazania ich po stronie pasywów w bilansie, muszą być jasno wymienione na końcu bilansu lub w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wraz z rozróżnieniem rodzajów gwarancji i poręczeń uznawanych przez prawo krajowe; szczególnego wykazania wymaga każde udzielone poręczenie o charakterze majątkowym. Zobowiązania tego rodzaju wobec przedsiębiorstw afiliowanych muszą być wykazane odrębnie.

SEKCJA 4

Przepisy szczegółowe dotyczące niektórych pozycji bilansu

Artykuł 15

1. To, czy poszczególne składniki majątku mają być ujęte jako środki trwałe czy jako środki obrotowe, zależy od ich przeznaczenia.

2. Środki trwałe obejmują te składniki majątku, które są przeznaczone do stałego użytkowania w celu prowadzenia działalności przez dane przedsiębiorstwo.

3. a) Zmiany stanu różnych pozycji środków trwałych należy wykazać w bilansie lub w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. W tym celu, wychodząc od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, należy wykazać odrębnie dla każdej pozycji środków trwałych z jednej strony zwiększenia, zmniejszenia i przeniesienia w ciągu roku obrotowego, z drugiej zaś strony korekty wartości w ujęciu narastającym na dzień bilansowy oraz korekty dokonane w ciągu roku obrotowego dotyczące korekt wartości za poprzednie lata obrotowe. Korekty wartości należy wykazać albo w bilansie, jako odpisy od odpowiednich pozycji, albo w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

b) W przypadku sporządzania rocznych sprawozdań finansowych zgodnie z niniejszą dyrektywą po raz pierwszy, jeżeli bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub zwłoki nie można ustalić

▼B

ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika majątku w ramach środków trwałych, za cenę nabycia lub koszt wytworzenia można przyjąć wartość likwidacyjną według stanu na początek roku obrotowego. Zastosowanie tego przepisu wymaga podania w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

c) Jeżeli ma zastosowanie art. 33, zmiany stanu różnych pozycji majątku w ramach środków trwałych wymienione w lit. a) niniejszego ustępu należy wykazać wychodząc od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia wynikających z aktualizacji wyceny.

4. Ustęp 3 lit. a) oraz b) stosuje się do wykazywania „Kosztów organizacji".

Artykuł 16

Prawa do nieruchomości i podobne prawa muszą być takie, jak zdefiniowano w prawie krajowym, wykazane w pozycji „Grunty, budynki i budowle".

Artykuł 17

Do celów niniejszej dyrektywy „udział kapitałowy" oznacza prawo do kapitału innych przedsiębiorstw, niezależnie od tego, czy jest udokumentowane w formie świadectw, które tworząc trwałe powiązanie z tymi przedsiębiorstwami, ma przyczyniać się do działalności spółki. Uznaje się, że posiadanie części kapitału innego przedsiębiorstwa stanowi udział kapitałowy, jeżeli przekracza próg ustalony przez Państwa Członkowskie, który nie może być wyższy niż 20 %.

Artykuł 18

Nakłady poniesione w ciągu roku obrotowego, ale odnoszące się do następnego roku obrotowego, wraz ze wszelkimi przychodami, które, choć dotyczą danego roku obrotowego, nie są należne przed jego upływem, muszą być wykazane w pozycji „Przedpłaty i rozliczenia międzyokresowe". Państwa Członkowskie mogą jednak wprowadzić wymóg wykazywania tego rodzaju przychodów w pozycji „Należności". Jeżeli taki przychód jest istotny, musi być przedstawiony w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Artykuł 19

Korekty wartości obejmują wszystkie korekty, których celem jest uwzględnienie spadku wartości poszczególnych składników majątku ustalonego według stanu na dzień bilansowy, niezależnie od tego, czy taki spadek wartości jest ostateczny, czy też nie.

Artykuł 20

▼M10

1. Rezerwy przeznacza się na pokrycie zobowiązań, których charakter jest jasno określony oraz które dniu bilansowym prawdopodobnie lub na pewno zostaną podjęte, ale nie ma pewności co do ich ich wysokości lub dnia, w którym powstaną.

▼B

2. Państwa Członkowskie mogą zezwolić także na tworzenie rezerw mających pokrywać koszty odnoszące się do danego roku obrotowego lub roku poprzedniego, których charakter jest jasno określony, a których

▼B

poniesienie według stanu na dzień bilansowy jest prawdopodobne lub pewne, ale nieznana jest ich dokładna kwota lub data wystąpienia.

▼M10

3. Rezerwy nie mogą być wykorzystane do korygowania wartości aktywów.

▼B

Artykuł 21

Przychody należne przed dniem bilansowym, ale dotyczące następnego roku obrotowego, wraz ze wszelkimi kosztami, które, choć dotyczą danego roku obrotowego, są płatne wyłącznie w trakcie kolejnego roku obrotowego, muszą być wykazane w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów". Państwa Członkowskie mogą jednak postanowić, że tego rodzaju koszty należy zaliczać do pozycji „Zobowiązania". Jeżeli takie koszty są istotne, muszą być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

SEKCJA 5

Układ rachunku zysków i strat

Artykuł 22

Do prezentacji rachunku zysków i strat Państwa Członkowskie zalecają jeden lub więcej układów przewidzianych w art. 23–26. Jeżeli Państwo Członkowskie zaleci więcej niż jeden układ, może zezwolić spółkom na wybór któregoś z nich.

▼M10

W drodze odstępstwa od art. 2 ust. 1 Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby wszystkie spółki lub wszelkie typy spółek prezentowały sprawozdanie z działalności zamiast pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z art. 23–26, pod warunkiem że podane informacje są co najmniej równoważne z informacjami wymaganymi zgodnie z powyższymi artykułami.

▼B

Artykuł 23

1. Obroty netto.
2. Zmiany wielkości zapasów produktów gotowych i produkcji w toku.
3. Kapitalizowane świadczenia przedsiębiorstwa na własną rzecz.
4. Pozostałe przychody z działalności operacyjnej.
5. a) Surowce i materiały.

   b) Pozostałe koszty zewnętrzne.
6. Koszty osobowe:

   a) wynagrodzenia;

   b) koszty ubezpieczeń społecznych, z oddzielnym wskazaniem kosztów dotyczących emerytur.
7. a) Korekty wartości dotyczące kosztów organizacji, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

   b) Korekty wartości dotyczące środków obrotowych, w stopniu w jakim przekraczają kwotę korekt wartości, które są zwykłe dla danego przedsiębiorstwa.

▼B

8. Pozostałe koszty operacyjne.
9. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych, z odrębnym wskazaniem przychodów uzyskanych z tytułu udziałów w przedsiębiorstwach afiliowanych.
10. Przychody z tytułu innych inwestycji i pożyczek tworzących część środków trwałych, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
11. Pozostałe odsetki należne i podobne przychody, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
12. Korekty wartości dotyczące majątku finansowego oraz inwestycji zaliczanych do środków obrotowych.
13. Odsetki do zapłacenia i podobne koszty, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
14. Obciążenia podatkowe wyniku finansowego z działalności gospodarczej.
15. Wynik finansowy z działalności gospodarczej po opodatkowaniu.
16. Przychody nadzwyczajne.
17. Koszty nadzwyczajne.
18. Zysk lub strata nadzwyczajna.
19. Obciążenia podatkowe zysku lub straty nadzwyczajnej.
20. Pozostałe obciążenia podatkowe niewykazane w ramach powyższych pozycji.
21. Zysk lub strata za rok obrotowy.

Artykuł 24

A. **Obciążenia**

1. Zmniejszenie wielkości zapasów produktów gotowych i produkcji w toku.
2. a) Surowce i materiały.
   b) Pozostałe koszty zewnętrzne.
3. Koszty osobowe:
   a) wynagrodzenia;
   b) koszty ubezpieczeń społecznych, z oddzielnym wykazaniem kosztów dotyczących emerytur.
4. a) Korekty wartości dotyczące kosztów organizacji, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
   b) Korekty wartości dotyczące środków obrotowych, w stopniu w jakim przekraczają kwotę korekt wartości, które są typowe dla danego przedsiębiorstwa.
5. Pozostałe obciążenia operacyjne.
6. Korekty wartości dotyczące majątku finansowego oraz inwestycji zaliczanych do środków obrotowych.
7. Odsetki do zapłacenia i podobne koszty, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
8. Obciążenia podatkowe wyniku finansowego z działalności operacyjnej.
9. Wynik finansowy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu.
10. Koszty nadzwyczajne.

▼B

11. Obciążenia podatkowe zysku lub straty nadzwyczajnej.
12. Pozostałe obciążenia podatkowe niewykazane w ramach powyższych pozycji.
13. Zysk lub strata za rok obrotowy.

B. **Przychody**

1. Obrót netto.
2. Zwiększenie wielkości zapasów produktów gotowych i produkcji w toku.
3. Skapitalizowane świadczenia przedsiębiorstwa na własną rzecz.
4. Pozostałe przychody z działalności operacyjnej.
5. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych, z odrębnym wykazaniem przychodów uzyskanych z tytułu udziałów w przedsiębiorstwach afiliowanych.
6. Przychody z tytułu innych inwestycji i pożyczek tworzących część środków trwałych, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
7. Pozostałe odsetki należne i podobne przychody, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
8. Wynik finansowy działalności operacyjnej po opodatkowaniu.
9. Przychody nadzwyczajne.
10. Zysk lub strata za rok obrotowy.

Artykuł 25

1. Obrót netto.
2. Koszty własny sprzedaży (z uwzględnieniem korekt wartości).
3. Zysk lub strata brutto.
4. Koszty dystrybucji (z uwzględnieniem korekt wartości).
5. Koszty ogólne zarządu (z uwzględnieniem korekt wartości).
6. Pozostałe przychody z działalności operacyjnej.
7. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych, z odrębnym wykazaniem przychodów uzyskanych z tytułu udziałów w przedsiębiorstwach afiliowanych.
8. Przychody z tytułu innych inwestycji i pożyczek tworzących część środków trwałych, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
9. Pozostałe odsetki należne i podobne przychody, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
10. Korekty wartości dotyczące majątku finansowego oraz inwestycji zaliczanych do środków obrotowych.
11. Odsetki wymagalne i podobne koszty, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
12. Obciążenia podatkowe wyniku finansowego z działalności operacyjnej.
13. Wynik finansowy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu.
14. Przychody nadzwyczajne.
15. Obciążenia nadzwyczajne.
16. Zysk lub strata nadzwyczajna.

▼B

17. Podatek od zysku lub straty nadzwyczajnej.
18. Pozostałe obciążenia podatkowe niewykazane w ramach powyższych pozycji.
19. Zysk lub strata za rok obrotowy.

Artykuł 26

A. **Obciążenia**

1. Koszty ze sprzedaży (z uwzględnieniem korekt wartości).
2. Koszty dystrybucji (z uwzględnieniem korekt wartości).
3. Koszty ogólnego zarządu (z uwzględnieniem korekt wartości).
4. Korekty wartości dotyczące majątku finansowego oraz inwestycji zaliczanych do środków obrotowych.
5. Odsetki do zapłacenia i podobne koszty, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
6. Obciążenia podatkowe wyniku finansowego z działalności operacyjnej.
7. Wynik finansowy z działalności operacyjnej po opodatkowaniu.
8. Koszty nadzwyczajne.
9. Obciążenia podatkowe zysku lub straty nadzwyczajnej.
10. Pozostałe obciążenia podatkowe niewykazane w ramach powyższych pozycji.
11. Zysk lub strata za rok obrotowy.

B. **Przychody**

1. Obrót netto.
2. Pozostałe przychody operacyjne.
3. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych, z odrębnym wykazaniem przychodów uzyskanych z tytułu udziałów w przedsiębiorstwach afiliowanych.
4. Przychody z tytułu innych inwestycji i pożyczek tworzących część środków trwałych, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
5. Pozostałe odsetki należne i podobne przychody, z odrębnym wskazaniem tych, które dotyczą przedsiębiorstw afiliowanych.
6. Wynik finansowy działalności operacyjnej po opodatkowaniu.
7. Przychody nadzwyczajne.
8. Zysk lub strata za rok obrotowy.

Artykuł 27

Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom, które w dniu bilansowym nie przekroczyły limitów dwóch z trzech następujących kryteriów:

— ►**M12** suma bilansowa: 17 500 000 EUR ◄,

— ►**M12** obrót netto: 35 000 000 EUR ◄,

— przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym: 250.

na przyjęcie układów różniących się od tych, które przedstawione są w art. 23–26, z uwzględnieniem poniższych ograniczeń:

▼B

a) w art. 23: pozycje 1-5 włącznie mogą być połączone i wykazane w jednej pozycji pod nazwą „Wynik finansowy brutto”;

b) w art. 24: pozycje A 1, A 2 oraz od B 1 do B 4 włącznie mogą być połączone i wykazane w jednej pozycji pod nazwą „Wynik finansowy brutto”;

c) w art. 25: pozycje 1, 2, 3 i 6 mogą być połączone i wykazane w jednej pozycji pod nazwą „Wynik finansowy brutto”;

d) w art. 26: pozycje A 1, B 1 i B 2 mogą być połączone i wykazane w jednej pozycji pod nazwą „Wynik finansowy brutto”.

Stosuje się przepisy art. 12.

▼M9

W przypadku tych Państw Członkowskich, które nie przyjęły euro, kwotą w walucie krajowej stanowiącą równowartość kwot wymienionych w akapicie pierwszym jest kwota otrzymana przez zastosowanie kursu walutowego opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu wejścia w życie ►M12 każdej dyrektywy ustalającej te kwoty. ◄

▼B

SEKCJA 6

Przepisy szczegółowe odnoszące się do niektórych pozycji rachunku zysków i strat

Artykuł 28

Na obroty netto składają się sumy uzyskane ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ramach zwykłej działalności operacyjnej spółki, po odjęciu rabatów oraz podatku od towarów i usług i innych podatków bezpośrednio związanych z obrotem.

Artykuł 29

1. Przychody i koszty powstałe poza zwykłą działalnością operacyjną spółki muszą być przedstawione w pozycji„Przychody nadzwyczajne” lub „Koszty nadzwyczajne”.

2. Jeśli przychody i koszty wymienione w ust. 1 są nieistotne dla oceny wyników, wyjaśnienie dotyczące ich kwoty i charakteru musi być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. To samo dotyczy przychodów i kosztów odnoszących się do innego roku obrotowego.

Artykuł 30

Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wykazanie obciążeń podatkowych wyniku finansowego w ramach zwykłej działalności operacyjnej oraz obciążeń podatkowych zysków lub strat nadzwyczajnych w kwocie łącznej w jednej pozycji rachunku zysków i strat przed pozycją „Pozostałe obciążenia podatkowe nieprzedstawione w ramach powyższych pozycji”. W takim przypadku w układach przewidzianych w art. 23–26 należy pominąć pozycję „Wynik finansowy na działalności gospodarczej po opodatkowaniu”.

Jeżeli stosuje się powyższe odstępstwo, spółki muszą wykazać w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wpływ obciążeń podatkowych na wynik finansowy działalności gospodarczej oraz „Zysk lub stratę nadzwyczajną”.

▼B

SEKCJA 7

Zasady wyceny

Artykuł 31

1. Państwa Członkowskie zapewnią, że pozycje przedstawiane w rocznych sprawozdaniach finansowych będą wyceniane zgodnie z następującymi zasadami ogólnymi:

a) przyjmuje się, że spółka będzie kontynuować działalność w dającej się przewidzieć przyszłości;

b) metody wyceny muszą być stosowane konsekwentnie w kolejnych latach obrotowych;

c) wycena musi odbywać się zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny, w szczególności:

aa) można uwzględniać jedynie zyski zrealizowane do dnia bilansowego;

▼M10

bb) należy uwzględnić wszystkie zobowiązania powstałe w trakcie danego lub poprzedniego roku obrotowego, nawet jeśli informacje o takich zobowiązaniach zostaną uzyskane dopiero w okresie między dniem bilansowym a dniem, w którym bilans został sporządzony;

▼B

cc) należy uwzględnić wszelkie odpisy amortyzacyjne, niezależnie od tego, czy wynikiem finansowym roku obrotowego jest strata, czy też zysk;

d) należy uwzględnić przychody i koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od daty płatności takiego przychodu lub poniesienia kosztu;

e) składniki pozycji aktywów i pasywów muszą być wyceniane odrębnie;

f) bilans otwarcia na początek każdego roku obrotowego musi odpowiadać bilansowi zamknięcia na zakończenie poprzedniego roku obrotowego.

▼M10

1a. Poza kwotami wykazywanymi na mocy ust. 1 lit. c) pkt bb) Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać, aby uwzględniać wszystkie przewidywalne zobowiązania i ewentualne straty powstałe w trakcie danego lub poprzedniego roku obrotowego, nawet jeśli informacje o takich zobowiązaniach lub stratach zostaną uzyskane dopiero w okresie między dniem bilansowym a dniem, w którym bilans został sporządzony.

▼B

2. Odstępstwa od powyższych zasad ogólnych są dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach. Każde tego rodzaju odstępstwo musi być podane w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wraz z jego uzasadnieniem oraz oceną wpływu na stan aktywów i pasywów, sytuacji finansowej oraz wyniku finansowego.

Artykuł 32

Pozycje przedstawione w rocznych sprawozdaniach finansowych należy wyceniać zgodnie z art. 34–42, które opierają się na metodzie ceny nabycia bądź kosztu wytworzenia.

▼B

Artykuł 33

1. Państwa Członkowskie mogą oświadczyć Komisji, że w drodze odstępstwa od stosowania przepisów art. 32, do czasu kolejnej koordynacji, zastrzegają sobie prawo do zezwolenia lub nałożenia wymogu wobec wszystkich spółek bądź spółek określonego rodzaju:

a) wyceny według metody wartości odtworzeniowej w przypadku rzeczowego majątku trwałego o ograniczonym okresie użytkowania oraz zapasów;

b) wyceny według metod innych niż metoda przewidziana w lit. a), które uwzględniają wpływ inflacji na pozycje przedstawiane w rocznych sprawozdaniach finansowych, łącznie z kapitałami i kapitałami rezerwowymi

▼M10

c) przeszacowanie środków trwałych.

▼B

Jeżeli prawo krajowe przewiduje metody wyceny wymienione w lit. a), b) i c), musi określić ich treść i ograniczenia oraz zasady ich stosowania.

Stosowanie jakiejkolwiek z tych metod, poszczególne pozycje bilansu oraz rachunku zysków i strat, jak również metoda, zgodnie z którą wyliczono prezentowane wartości, muszą być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

2. a) Jeżeli stosuje się ust. 1, kwotę różnicy między wyceną według zastosowanej metody a wyceną zgodnie z zasadą ogólną określoną w art. 32 odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny po stronie pasywów. Sposób potraktowania tej pozycji do celów podatkowych musi być podany w bilansie albo w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Do celów stosowania ostatniego akapitu ust. 1 każdorazowo przy zmianie wielkości kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu roku obrotowego spółki winny zamieścić w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego między innymi tabelę przedstawiającą:

— wielkość kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny na początku roku obrotowego,

— różnice z aktualizacji wyceny przeniesione w ciągu roku obrotowego na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny,

— kwoty skapitalizowane lub w inny sposób przeniesione z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny w ciągu roku obrotowego, ze wskazaniem charakteru każdego takiego przeniesienia,

— wielkość kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny na koniec roku obrotowego.

b) Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny może być kapitalizowany w całości lub części w dowolnym terminie.

c) Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny musi być obniżony w zakresie, w jakim kwoty przeniesione do tego kapitału nie są już niezbędne do stosowania danej metody wyceny oraz osiągnięcia jej celu.

Państwa Członkowskie mogą ustanowić zasady regulujące wykorzystanie kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny, pod warunkiem że sumy przenoszone do rachunku zysków i strat pochodzące z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny nie mogą przekroczyć kwoty, w jakiej zostały uprzednio ujęte jako koszty w rachunku zysków i strat lub odzwierciedlają wzrost wartości, który został faktycznie zreali-

▼B

zowany. Kwoty te muszą być odrębnie wykazane w rachunku zysków i strat. Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny nie może być dzielony w żadnej części, bezpośrednio czy też pośrednio, chyba że część ta stanowi faktycznie zrealizowane zyski.

d) Z zastrzeżeniem przepisów lit. b) i c) kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny nie może być zmniejszany.

3. Korekty wartości należy obliczać każdego roku na podstawie wartości przyjętej dla danego roku obrotowego. Jednakże w drodze odstępstwa od przepisów art. 4 i 22 Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub wymagać, by jedynie kwota korekt wartości powstała w wyniku stosowania zasady ogólnej ustanowionej w art. 32 była wykazywana w ramach odpowiednich pozycji w układach przedstawionych w art. 23–26, a różnica powstała w wyniku zastosowania metody wyceny przyjętej zgodnie z niniejszym artykułem była wyodrębniona w układzie. Ponadto, *mutatis mutandis*, stosuje się art. 34–42.

4. Jeżeli ma zastosowanie ust. 1, w bilansie lub w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, odrębnie dla każdej pozycji bilansu przewidzianej w układach określonych w art. 9 i 10, z wyjątkiem zapasów, należy ująć:

a) wartość wyceny przeprowadzonej zgodnie z zasadą ogólną ustanowioną w art. 32 oraz kwotę korekt wartości w ujęciu narastającym według stanu na dzień bilansowy; lub

b) wartość różnicy między wyceną przeprowadzoną zgodnie z niniejszym artykułem a wyceną wynikającą z zastosowania przepisów art. 32 oraz, odpowiednio, sumę dodatkowych korekt wartości według stanu na dzień bilansowy.

5. Bez uszczerbku dla art. 52, na wniosek Komisji, w ciągu siedmiu lat od ogłoszenia niniejszej dyrektywy, Rada zbada, a w razie konieczności zmieni niniejszy artykuł w świetle trendów ekonomicznych i monetarnych we Wspólnocie.

Artykuł 34

1. a) Jeżeli prawo krajowe zezwala na ujęcie kosztów organizacji po stronie aktywów, muszą być one odpisane w ciągu co najwyżej pięciu lat.

b) O ile koszty organizacji nie zostały całkowicie odpisane, nie może wystąpić żaden podział zysków, chyba że kwota kapitałów rezerwowych przysługujących do podziału oraz zysków z lat ubiegłych jest co najmniej równa kwocie nieodpisanych kosztów organizacji.

2. Objaśnienie kwot zaksięgowanych jako „Koszty organizacji” należy zamieścić w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Artykuł 35

1. a) Środki trwałe muszą być wyceniane według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, bez uszczerbku dla lit. b) i c) poniżej.

b) Cenę nabycia lub koszt wytworzenia środków trwałych o ograniczonym okresie użytkowania należy zmniejszać o korekty wartości naliczane w celu systematycznego spisywania wartości takich środków trwałych w trakcie okresu ich użytkowania.

c) aa) Korekty wartości można dokonywać w odniesieniu do finansowych środków trwałych, aby były wyceniane

▼B

według niższej wartości przypisywanej im w dniu bilansowym.

bb) Korekt wartości należy dokonywać w odniesieniu do środków trwałych, niezależnie od tego, czy okres ich użytkowania jest ograniczony, czy też nie, aby były wyceniane według niższej wartości przypisanej im w dniu bilansowym, jeżeli oczekuje się, że spadek ich wartości będzie trwały.

cc) Korekty wartości określone w ppkt aa) i bb) muszą być wykazane odrębnie w rachunku zysków i strat i opisane w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, jeżeli nie zostały wyodrębnione w rachunku zysków i strat.

dd) Wycena według niższej z wartości określonych w ppkt aa) i bb) nie musi być kontynuowana, jeżeli ustały przyczyny, dla których dokonywano korekt wartości.

d) Jeżeli środki trwałe podlegają wyjątkowym korektom wartości dokonywanym wyłącznie do celów podatkowych, w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego należy wskazać kwotę korekt oraz przyczyny ich dokonania.

2. Cenę nabycia należy obliczać dodając do ceny zapłaconej koszty dodatkowe związane z nabyciem.

3. a) Koszty wytworzenia należy obliczyć dodając do ceny nabycia surowców i materiałów koszty dające się bezpośrednio przypisać do danego produktu.

b) Uzasadniona część kosztów, które jedynie pośrednio są związane z danym produktem, może być dodana do kosztów wytworzenia jedynie w takim zakresie, w jakim dotyczy okresu wytworzenia.

4. Odsetki od kapitału pożyczonego w celu sfinansowania wytworzenia środków trwałych mogą być uwzględniane w kosztach wytworzenia w stopniu, w jakim odnoszą się do okresu wytworzenia. W takiej sytuacji ujęcie tego rodzaju odsetek po stronie aktywów wymaga wyjaśnienia w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Artykuł 36

W drodze odstępstwa od przepisów art. 35 ust. 1 lit. c) ppkt cc), Państwa Członkowskie mogą zezwolić funduszom inwestycyjnym, w rozumieniu art. 5 ust. 2, na potrącenie korekt wartości inwestycji bezpośrednio z pozycji „Kapitał własny i kapitały rezerwowe”. Kwoty te muszą być jednak wykazane oddzielnie po stronie „pasywów” w bilansie.

Artykuł 37

1. Przepisy art. 34 stosuje się do pozycji „Koszty badań i rozwoju”. W wyjątkowych przypadkach Państwa Członkowskie mogą zezwolić na odstępstwo od przepisów art. 34 ust. 1 lit. a). W takim przypadku mogą także przewidzieć odstępstwo od przepisów art. 34 ust. 1 lit. b). Takie odstępstwa oraz ich uzasadnienie należy wykazać w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

2. Przepisy art. 34 ust. 1 lit. a) stosuje się do pozycji „Wartość firmy”. Państwa Członkowskie mogą jednakże zezwolić spółkom na systematyczne odpisywanie wartości firmy w ograniczonym okresie przekraczającym pięć lat, pod warunkiem że okres ten nie przekracza okresu użytkowania składnika majątku i jest podany w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego z podaniem przyczyn uzasadniających jego przyjęcie.

▼B

Artykuł 38

Rzeczowego środki trwałe, surowce i materiały, które są stale odtwarzane, a których łączna wartość ma drugorzędne znaczenie dla danego przedsiębiorstwa, mogą być wykazane po stronie aktywów w stałej ilości i wartości, jeżeli ich wartość i skład nie zmieniają się w istotnym stopniu.

Artykuł 39

1. a) Środki obrotowe należy wyceniać według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia, bez uszczerbku dla lit. b) i c) poniżej.

   b) Należy dokonywać korekt wartości w odniesieniu do środków obrotowych o w celu ich wykazania po niższej z dwóch wartości: rynkowej lub, w szczególnych okolicznościach, innej niższej wartości przypisywanej im w dniu bilansowym.

   c) Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wyjątkowe korekty wartości, jeżeli według uzasadnionej oceny ekonomicznej są one niezbędne, aby wycena danych pozycji nie podlegała w niedalekiej przyszłości zmianom spowodowanym wahaniami wartości. Kwota takich korekt wartości musi być wyodrębniona w rachunku zysków i strat lub przedstawiona w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

   d) Wycena według niższej wartości przewidziana w lit. b) i c) nie może być kontynuowana, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą dokonania korekt wartości.

   e) Jeżeli składniki majątku obrotowego podlegają wyjątkowym korektom wartości dokonywanym wyłącznie do celów podatkowych, w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego należy wskazać kwotę korekt oraz przyczyny ich dokonania.

2. Stosuje się definicje ceny nabycia i kosztów wytworzenia zamieszczone w art. 35 ust. 2 i 3. Państwa Członkowskie mogą także stosować przepisy art. 35 ust. 4. Koszty sprzedaży nie mogą być zaliczane do kosztów wytworzenia.

Artykuł 40

1. Państwa Członkowskie mogą zezwolić na obliczanie ceny nabycia lub kosztów wytworzenia zapasów towarów tego samego rodzaju oraz wszystkich rzeczy ruchomych oznaczonych co do rodzaju, włączając inwestycje, albo na podstawie średnich ważonych cen, albo według metody „pierwszy do, pierwszy z” (FIFO) lub metody „ostatni do, pierwszy z” (LIFO) bądź według innej podobnej metody.

2. Jeżeli na dzień bilansowy wartość wykazana w bilansie zgodnie z zastosowaniem metody obliczania wymienionej w ust. 1 różni się istotnie od wartości wyliczonej na podstawie ostatniej ze znanych przed dniem bilansowym wartości rynkowych, to kwota tej różnicy musi być przedstawiona w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego w ujęciu sumarycznym i w podziale na kategorie.

Artykuł 41

1. Jeżeli suma podlegająca spłacie z tytułu jakiegokolwiek zadłużenia jest większa niż kwota otrzymana, różnica może być ujęta po stronie aktywów. Musi być ona wyodrębniona w bilansie lub w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

▼B

2. Kwota takiej różnicy musi być odpisywana przez coroczne dokonywanie odpisów w uzasadnionej kwocie i całkowicie odpisana nie później niż w terminie spłaty zadłużenia.

Artykuł 42

▼M10

Rezerwy nie mogą przekraczać kwotowo sum, które są konieczne.

▼B

Rezerwy wykazane w bilansie jako „Pozostałe rezerwy” muszą być przedstawione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, jeżeli są istotne.

▼M8

SEKCJA 7a

Wycena według wartości godziwej

Artykuł 42a

1. W drodze odstępstwa od przepisów art. 32 i z zastrzeżeniem warunków wymienionych w ust. 2-4 niniejszego artykułu Państwa Członkowskie zezwalają lub nakazują wszystkim spółkom lub wszystkim kategoriom spółek wycenę instrumentów finansowych, włączając w to instrumenty pochodne, według wartości godziwej.

Podobne zezwolenie bądź nakaz może być ograniczony do skonsolidowanych sprawozdań finansowych, jak to zostało zdefiniowane w dyrektywie 83/349/EWG.

2. Do celów niniejszej dyrektywy kontrakty towarowe dające obu Umawiającym się Stronom prawo rozliczenia pieniężnego lub w formie innych instrumentów finansowych uważa się za pochodne instrumenty finansowe, z wyjątkiem sytuacji gdy:

a) zostały zawarte i w dalszym ciągu spełniają potrzeby spółki w zakresie oczekiwanych zakupów, sprzedaży bądź użytkowania towarów;

b) od początku były przeznaczone na te cele; i

c) oczekuje się rozliczenia ich w chwili dostawy towaru.

3. Przepis ust. 1 stosuje się jedynie do składników pasywów, które:

a) są w posiadaniu jako część portfela przeznaczonego do obrotu;

b) stanowią pochodne instrumenty finansowe.

4. Wycena zgodna z ust. 1 nie ma zastosowania do:

a) niepochodnych instrumentów finansowych pozostających w posiadaniu do dnia wymagalności;

b) pożyczek i należności pochodzących od spółki i niepozostających w posiadaniu do celów handlowych; i

c) udziałów w podmiotach zależnych, przedsiębiorstwach powiązanych i spółkach joint venture instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez spółkę, umów zapłaty warunkowej oraz pozostałych instrumentów finansowych o specjalnych cechach, tak że zgodnie z powszechną akceptacją księguje się je inaczej, niż pozostałe instrumenty finansowe.

5. W drodze odstępstwa od przepisów art. 32 Państwa Członkowskie mogą w odniesieniu do dowolnych składników aktywów i pasywów, które można zakwalifikować jako pozycje zabezpieczone zgodnie z systemem księgowania zabezpieczenia według wartości godziwej lub do określonych części takich składników aktywów lub pasywów,

▼M8

zezwolić na wycenę na określoną kwotę wymaganą zgodnie z tym systemem.

▼M12

5a. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 3 i 4, Państwa Członkowskie mogą, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1725/2003 z dnia 29 września 2003 r. przyjmującym określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]), zmienionym na dzień 5 września 2006, zezwolić na wycenę lub wymagać wyceny instrumentów finansowych, wraz z odnośnymi wymogamiujawniania informacji przewidzianymi przez międzynarodowe standardy rachunkowości, przyjęte zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości ([2]).

▼M8

Artykuł 42b

1. Wartość godziwa określona w art. 42a ustalona jest w odniesieniu do:

a) wartości rynkowej dla tych instrumentów finansowych, dla których można z łatwością ustalić wiarygodny rynek. W przypadku gdy wartości rynkowej instrumentu nie daje się łatwo ustalić, lecz jest możliwe ustalenie jej dla jego części składowych lub dla podobnego instrumentu, wartość rynkowa może być wyprowadzona z wartości części składowych lub podobnego instrumentu; lub

b) wartości wynikającej z powszechnie przyjętych modeli i technik wyceny w przypadku instrumentów, dla których wiarygodny rynek nie może być łatwo ustalony. Modele i techniki, o których mowa powyżej, powinny zapewniać racjonalne przybliżenie wartości rynkowej.

2. Instrumenty finansowe, których nie można wiarygodnie wycenić przy użyciu żadnej z metod opisanych w ust. 1, wycenia się stosownie do przepisów art. 34-42.

Artykuł 42c

1. Niezależnie od przepisów art. 31 ust. 1 lit. c), w przypadku gdy wycena instrumentu finansowego jest zgodna z art. 42b, zmiana wartości wliczona jest do rachunku zysków i strat. Jednakże zmiana taka wliczona jest bezpośrednio do kapitału własnego, w rezerwie według wartości godziwej, w przypadku gdy:

a) księgowany instrument jest instrumentem zabezpieczającym zgodnie z systemem rachunkowości transakcji zabezpieczających, dopuszczającym niewykazanie w rachunku zysków i strat niektórych lub wszystkich zmian wartości; lub

b) zmiana wartości pochodzi z różnicy kursowej wymiany walutowej instrumentu pieniężnego, który stanowi część inwestycji netto spółki w podmiocie zagranicznym.

2. Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać wliczenie zmiany wartości finansowego składnika aktywów przeznaczonego do sprzedaży, innego niż pochodny instrument finansowy, bezpośrednio do kapitału własnego, w rezerwie według wartości godziwej.

([1]) Dz.U. L 261 z 13.10.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 108/2006 (Dz.U. L 24 z 27.1.2006, str. 1).
([2]) Dz.U. L 243 z 11.9.2002, str. 1.

▼M8

3. Rezerwa według wartości godziwej jest korygowana, gdy sumy w niej przedstawione nie są już potrzebne do zastosowania ust. 1 i 2.

Artykuł 42d

W przypadku gdy zastosowano wycenę instrumentów finansowych według wartości godziwej, informacje dodatkowe do sprawozdań powinny ujawniać:

a) znaczące przypuszczenia leżące u podstaw modeli i technik wyceny, w przypadku gdy wartości godziwe zostały ustalone stosownie do przepisów art. 42b ust. 1 lit. b);

b) dla każdej kategorii instrumentów finansowych — wartość godziwą, zmiany wartości wliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat oraz zmiany wliczone do rezerwy według wartości godziwej;

c) dla każdej kategorii pochodnych instrumentów finansowych — informację dotyczącą zakresu i charakteru instrumentu, włączając istotne warunki mogące wpłynąć na kwotę, termin i pewność przyszłych przepływów środków pieniężnych; oraz

d) tabelę przedstawiającą zmiany rezerwy według wartości godziwej w ciągu roku obrotowego.

▼M10

Artykuł 42e

W drodze odstępstwa od art. 32 Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać w stosunku do wszystkich spółek lub wszelkich typów spółek, aby określone kategorie aktywów innych niż instrumenty finansowe wyceniono na kwoty ustalone w odniesieniu do wartości godziwej.

Zezwolenie to lub nakaz może ograniczać się do skonsolidowanych sprawozdań finansowych określonych w dyrektywie 83/349/EWG.

Artykuł 42f

Nie zważając na postanowienia art. 31 ust. 1 lit. c), Państwa Członkowskie mogą zezwolić lub nakazać w stosunku do wszystkich spółek lub wszelkich typów spółek, aby w przypadku wyceny składnika majątku zgodnie z art. 42e zmiana wartości została uwzględniona w rachunku zysków i strat.

▼B

SEKCJA 8

Treść informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego

Artykuł 43

1. W uzupełnieniu informacji wymaganych na mocy innych przepisów niniejszej dyrektywy informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego musi zawierać przynajmniej informacje odnoszące się do następujących spraw:

1) metod wyceny stosowanych w odniesieniu do różnych pozycji rocznych sprawozdań finansowych oraz metod przyjętych przy obliczaniu korekt wartości. Odnośnie do pozycji zawartych w sprawozdaniach finansowych, które są lub były pierwotnie wyrażone w obcej walucie, należy określić jakie podstawy przeliczenia zostały przyjęte do wyrażenia ich w walucie krajowej;

2) nazwy i statutowe siedziby każdego przedsiębiorstwa, w którym spółka, czy to bezpośrednio, czy też za pośrednictwem osoby dzia-

▼B

łającej w imieniu własnym, ale na rzecz spółki, posiada określony procentowo udział w kapitale ustalany przez Państwa Członkowskie w wysokości nie wyższej niż 20 %, wraz z wykazaniem posiadanej części kapitału, kwoty kapitału podstawowego i kapitałów rezerwowych oraz wyniku finansowego za ostatni rok obrotowy danego przedsiębiorstwa uwzględnionego w sprawozdaniach finansowych. Informacje te można pominąć, jeżeli ze względu na cele art. 2 ust. 3 są one informacjami mniejszej wagi. Informacje dotyczące kapitału oraz wyniku finansowego również można pominąć, jeżeli dane przedsiębiorstwo nie ogłasza swojego bilansu, a spółka posiada (bezpośrednio bądź pośrednio) udział kapitałowy w tym przedsiębiorstwie wynoszący poniżej 50 %;

▼M5

nazwa, siedziba zarządu lub siedziba statutowa oraz forma prawna każdego przedsiębiorstwa, którego spółka jest wspólnikiem ponoszącym nieograniczoną odpowiedzialność majątkową. Informację tę można pominąć jedynie w przypadku gdy do celów art. 2 ust. 3 mają one nieistotne znaczenie;

▼B

3) liczby i wartości nominalnej, a w razie braku wartości nominalnej – księgowej wartości nominalnej akcji lub udziałów objętych w ciągu roku obrotowego w ramach kapitału podstawowego, z zastrzeżeniem, odnośnie do kwoty tego kapitału, art. 2 ust. 1 lit. e) dyrektywy 68/151/EWG lub art. 2 lit. c) dyrektywy 77/91/EWG;

4) w przypadku posiadania akcji lub udziałów więcej niż jednego rodzaju, należy podać liczbę i wartość nominalną, a w razie braku wartości nominalnej – księgową wartość nominalną akcji lub udziałów z podziałem na rodzaje;

5) posiadania świadectw udziałowych, zamiennych dłużnych papierów wartościowych bądź podobnych papierów wartościowych lub praw ze wskazaniem ich liczby i praw jakie przyznają;

6) zobowiązań finansowych spółki, które staną się wymagalne po upływie przeszło pięciu lat, oraz wszystkich zadłużeń spółki zabezpieczonych poręczeniem o charakterze majątkowym udzielonym przez spółkę ze wskazaniem charakteru i formy tego poręczenia. Informacja ta musi być przedstawiona odrębnie dla każdej pozycji zobowiązań zgodnie z układem określonym w ►M10 art. 9, 10 i 10a ◄;

7) łącznej kwoty wszelkich zobowiązań finansowych, które nie są uwzględnione w bilansie, o ile taka informacja jest przydatna w ocenie sytuacji finansowej. Wszelkie zobowiązania dotyczące emerytur i przedsiębiorstw afiliowanych, muszą być wykazane odrębnie;

▼M12

7a) charakter oraz cel biznesowy transakcji spółki, które nie są ujęte w bilansie, a także finansowy wpływ tych transakcji na spółkę, pod warunkiem że ryzko lub korzyści wynikające z tych transakcji są istotne i o ile ujawnienie tego ryzyka lub korzyści jest niezbędne do oceny sytuacji finansowej spółki.

Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom, o których mowa w art. 27, na ograniczenie informacji, których ujawnienie jest wymagane zgodnie z niniejszym punktem, do informacji dotyczących charakteru oraz celu biznesowego takich transakcji;

7b) zawarte przez spółkę transakcje z jednostkami powiązanymi, w tym wielkość takich transakcji, charakter związku z jednostkami powiązanymi i inne informacje dotyczące transakcji niezbędne do zrozumienia sytuacji finansowej spółki, o ile transakcje te są istotne i zostały zawarte w warunkach odbiegających od przyjętych warunków rynkowych. Informacje dotyczące pojedynczych transakcji mogą być agregowane zależnie od ich charakteru,

▼M12

z wyjątkiem gdy do zrozumienia wpływu transakcji z jednostkami powiązanymi na sytuację finansową spółki konieczne jest podanie oddzielnej informacji.

Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom, o których mowa w art. 27, na nieujawnianie informacji, o których mowa w niniejszym punkcie, chyba że są to spółki, o których mowa w art. 1 ust. 1 dyrektywy 77/91/EWG, wówczas Państwa Członkowskie mogą ograniczyć ujawnianie co najmniej do transakcji zawieranych bezpośrednio lub pośrednio między:

i) spółką i jej głównymi udziałowcami;

oraz

ii) spółką i członkami organów administrujących, zarządzających i nadzorczych.

Państwa Członkowskie mogą wyłączyć transakcje zawierane między dwoma lub większą liczbą członków grupy, pod warunkiem że jednostki zależne, które są stroną transakcji, w całości należą do tego członka.

„Jednostka powiązana” ma takie samo znaczenie, jak w międzynarodowych standardach rachunkowości przyjętych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002;

▼B

8) obrotów netto w rozumieniu art. 28, podzielonych według rodzajów działalności i rynków geograficznych, o ile, biorąc pod uwagę sposób prowadzenia sprzedaży produktów i świadczenia usług w ramach zwykłej działalności spółki, te rodzaje i rynki znacznie różnią się od siebie;

9) przeciętnego zatrudnienia w roku obrotowym z podziałem na kategorie oraz kosztów osobowych dotyczących roku obrotowego z podziałem określonym w art. 23 ust. 6, jeżeli nie zostały wykazane oddzielnie w rachunku zysków i strat;

10) zakresu, w jakim na obliczenie wyniku finansowego za rok obrotowy wpłynęła wycena pozycji, która w drodze odstępstwa od zasad określonych w ►M8 art. 31 oraz 34–42c ◄ została dokonana w celu uzyskania ulgi podatkowej w danym roku obrotowym lub wcześniejszym roku obrotowym. Jeżeli wpływ takiej wyceny na przyszłe obciążenia podatkowe jest istotny, należy przedstawić szczegółowe informacje;

11) różnicy między obciążeniem podatkowym za rok obrotowy oraz za wcześniejsze lata obrotowe a kwotą należnego podatku w odniesieniu do tych lat, pod warunkiem że ta różnica jest istotna do celów przyszłego opodatkowania. Kwota ta może być także wykazana sumarycznie w bilansie jako odrębna pozycja pod właściwą nazwą;

12) kwoty uposażeń wypłaconych za dany rok obrotowy członkom organów administracyjnych, zarządczych i nadzorczych z tytułu ich obowiązków oraz wszelkich zobowiązań wynikających lub zaciągniętych z tytułu emerytur dla byłych członków tych organów, ze wskazaniem sumy dla każdej kategorii;

13) kwoty zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administracyjnych, zarządczych i nadzorczych, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich spłaconych sum, a także zobowiązań zaciągniętych na ich rzecz tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem sumy dla każdej kategorii;

▼M8

14) w przypadku gdy nie zastosowano wyceny instrumentów finansowych według wartości godziwej stosownie do przepisów sekcji 7a:

a) dla każdej kategorii pochodnych instrumentów finansowych:

▼M8

i) wartości godziwej instrumentu, jeśli wartość ta może zostać ustalona przy pomocy jednej z metod opisanych w art. 42b ust. 1;

ii) informacji dotyczących zakresu i charakteru instrumentu; oraz

b) finansowych aktywów trwałych do których ma zastosowanie art. 42a, uznanych w kwocie przekraczającej ich wartość godziwą i wobec których nie wykorzystano możliwości dostosowania wartości zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. c) ppkt aa):

i) wartości księgowej i wartości godziwej zarówno aktywów liczonych oddzielnie, jak tych aktywów odpowiednio pogrupowanych;

ii) przyczyny niepomniejszania wartości księgowej, włączając charakter dowodu dającego podstawę przekonania, że wartość księgowa zostanie odzyskana;

▼M11

15) osobno całkowite wynagrodzenie za rok obrotowy naliczone przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską za badanie ustawowe rocznego sprawozdania finansowego, całkowite wynagrodzenie naliczone za inne usługi atestacyjne, całkowite wynagrodzenie naliczone za usługi doradztwa podatkowego i całkowite wynagrodzenie naliczone za inne usługi niebędące badaniem.

Państwa Członkowskie mogą postanowić, że niniejszy wymóg nie będzie stosowany, jeżeli spółka jest objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzanym zgodnie z art. 1 dyrektywy 83/349/EWG, pod warunkiem że informacja taka jest podana w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

▼B

2. Do czasu kolejnej koordynacji Państwa Członkowskie nie muszą stosować ust. 1 pkt 2 do finansowych spółek holdingowych w rozumieniu art. 5 ust. 3.

▼M4

3. Państwa Członkowskie mogą znieść wymóg dostarczania informacji określonych w ust. 1 pkt 12, gdy informacje te umożliwiają identyfikację stanowiska danego członka takiego organu.

Artykuł 44

▼M11

1. Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom, o których mowa w art. 11, na sporządzenie skróconych informacji dodatkowych do swoich sprawozdań finansowych bez informacji wymaganych w art. 43 ust. 1 pkt 5–12, 14 a) i 15. Informacje dodatkowe muszą jednak ujawniać informacje określone w art. 43 ust. 1 pkt 6 łącznie dla wszystkich stosownych pozycji.

▼M4

2. Państwa Członkowskie mogą również zezwolić na wyłączenie spółek określonych w ust. 1 z obowiązku ujawniania w informacjach dodatkowych do swoich sprawozdań finansowych informacji określonych w art. 15 ust. 3 lit. a) oraz ust. 4, art. 18, 21 i 29 ust. 2, art. 30 akapit drugi, art. 34 ust. 2, art. 40 ust. 2 i art. 42 akapit drugi.

3. Artykuł 12 stosuje się.

▼B

Artykuł 45

1. Państwa Członkowskie mogą zezwolić, aby informacje wymagane zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2:

▼B

a) miały formę oświadczenia składanego zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 68/151/EWG; fakt ten należy zaznaczyć w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego;

b) zostały pominięte, jeżeli ich charakter byłby w istotnym stopniu szkodliwy dla któregokolwiek z przedsiębiorstw, do których odnosi się art. 43 ust. 1 lit. 2. Państwa Członkowskie mogą dokonywać takich pominięć z zastrzeżeniem wcześniejszego uzyskania zezwolenia właściwego organu administracyjnego lub sądowego. Każde tego rodzaju pominięcie należy zaznaczyć w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

▼M11

2. Ustęp 1 lit. b) stosuje się także do informacji określonej w art. 43 ust. 1 pkt 8.

►M14 Państwa członkowskie mogą zezwolić spółkom, o których mowa w art. 27, na pominięcie ujawnienia informacji określonych w art. 34 ust. 2 i art. 43 ust. 1 pkt 8. ◄ Państwa Członkowskie mogą również zezwolić spółkom, o których mowa w art. 27, na pominięcie ujawnienia informacji określonych w art. 43 ust. 1 pkt 15, pod warunkiem że informacje takie są dostarczone do systemu nadzoru publicznego, o którym mowa w art. 32 dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie badania ustawowego rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych ([1]), o ile system ten ich zażąda.

▼B

SEKCJA 9

Treść rocznego sprawozdania z działalności

Artykuł 46

▼M10

1. a) Roczne sprawozdanie z działalności zawiera co najmniej rzetelną ocenę rozwoju i wyników spółki oraz jej sytuacji wraz z opisem najważniejszego ryzyka i niepewności, w obliczu których się znajduje.

Ocena ta jest zrównoważoną i pełną analizą rozwoju i wyników spółki oraz jej sytuacji, zgodną z wielkością i złożonością przedsiębiorstwa.

b) W stopniu koniecznym dla zrozumienia rozwoju, wyników lub sytuacji spółki analiza zawiera zarówno finansowe oraz, w odpowiednich przypadkach, niefinansowe kluczowe wskaźniki wyników związane z daną działalnością, w tym informacje dotyczące ochrony środowiska i spraw pracowniczych.

c) Przedstawiając analizę, roczne sprawozdanie z działalności, w odpowiednich przypadkach, będzie zawierało odniesienia do oraz dodatkowe objaśnienia kwot wykazanych w rocznych sprawozdaniach finansowych.

▼B

2. W sprawozdaniu należy także przedstawić:

a) wszelkie istotne wydarzenia, które wystąpiły po zakończeniu roku obrotowego;

b) prawdopodobny dalszy rozwój spółki;

c) działania w zakresie badań i rozwoju;

d) informacje dotyczące nabycia akcji lub udziałów własnych zgodnie z art. 22 ust. 2 dyrektywy 77/91/EWG;

([1]) Dz.U. L … z 9.6.2006, str. 87.

▼M3

e) istnienie oddziałów spółki;

▼M8

f) w odniesieniu do wykorzystywania przez spółkę instrumentów finansowych i gdy ma to znaczenie dla oszacowania jej aktywów, pasywów, pozycji finansowej oraz zysku lub straty,

— cele i politykę zarządzania ryzykiem w spółce, włącznie z jej polityką zabezpieczania każdego poważnego rodzaju przewidywanych transakcji, do których stosuje się rachunkowość transakcji zabezpieczających, oraz

— stopień narażenia spółki na ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe, ryzyko utraty płynności i ryzyko w przepływach środków pieniężnych.

▼M4

3. Państwa Członkowskie mogą zwolnić spółki określone w art. 11 z obowiązku sporządzania rocznych sprawozdań, o ile informacje wymienione w art. 22 ust. 2 dyrektywy 77/91/EWG dotyczące nabycia przez spółkę akcji lub udziałów własnych zostaną podane w informacjach dodatkowych do ich sprawozdań finansowych.

▼M10

4. Państwa Członkowskie mogą zwolnić spółki objęte przepisami art. 27 z obowiązku określonego powyżej w ust. 1 lit. b) w stopniu, w jakim odnosi się on do informacji niefinansowych.

▼M12

Artykuł 46a

1. Spółka, której papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych ([1]), ma obowiązek zawrzeć w sprawozdaniu z działalności oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego. Oświadczenie to ujmuje się jako odrębną część sprawozdania z działalności i zawiera ono przynajmniej następujące informacje:

a) odniesienie do:

i) kodeksu ładu korporacyjnego, któremu spółka podlega;

lub

ii) kodeksu ładu korporacyjnego, na którego stosowanie spółka mogła zadecydować się dobrowolnie;

lub

iii) wszelkich odpowiednich informacji dotyczących stosowanych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

W przypadku gdy mają zastosowanie ppkt i) oraz ii), spółka wskazuje także miejsce, gdzie odpowiednie teksty są publicznie dostępne, natomiast gdy zastosowanie ma ppkt iii), spółka publicznie udostępnia stosowane przez nią praktyki w zakresie ładu korporacyjnego;

b) w zakresie w jakim spółka odstępuje, zgodnie z przepisami krajowymi, od postanowień kodeksu ładu korporacyjnego, o którym mowa w lit. a) ppkt i) lub ii) – wyjaśnienie przez spółkę, od których części kodeksu ładu korporacyjnego odstępuje oraz przyczyny, dla których to czyni. Jeżeli spółka zadecydowała o niestosowaniu żadnych postanowień kodeksu ładu korporacyjnego, o którym mowa w lit. a) ppkt i) lub ii), uzasadnia ona przyczyny takiego postępowania;

c) opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych;

([1]) Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1.

▼M12

d) informacje wymagane na mocy art. 10 ust. 1 lit. c), d), f), h) oraz i) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/25/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia ([1]); tam gdzie spółka podlega tej dyrektywie;

e) o ile pełne informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z prawa lub przepisów krajowych – sposób działania zgromadzenia akcjonariuszy i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania;

f) skład osobowy i sposób działania organów administrujących, zarządzających i nadzorczych oraz ich komitetów.

2. Państwa Członkowskie mogą zezwolić na przedstawienie informacji wymaganych na podstawie tego artykułu w oddzielnym sprawozdaniu publikowanym wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności w sposób określony w art. 47 lub poprzez zawarcie w rocznym sprawozdaniu z działalności odniesienia do miejsca, w którym taki dokument jest publicznie dostępny na stronach internetowych spółki. W przypadku oddzielnego sprawozdania oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego może zawierać odniesienie do części sprawozdania z działalności, w której udostępnione są informacje wymagane w ust. 1 lit. d). Artykuł 51 ust. 1 akapit drugi ma zastosowanie do przepisów w ust. 1 lit. c) i d) niniejszego artykułu. W odniesieniu do pozostałych informacji biegły rewident sprawdza, czy oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego zostało sporządzone.

3. Państwa Członkowskie mogą zwolnić spółki, które wyemitowały jedynie papiery wartościowe, inne niż akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE, od stosowania przepisów ust. 1 lit. a), b), e) i f), chyba że spółki te wyemitowały akcje, które są przedmiotem obrotu w instytucji obrotu wielostronnego, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy 2004/39/WE.

▼B

SEKCJA 10

Ogłaszanie sprawozdań

Artykuł 47

1. Zatwierdzone zgodnie z wymaganiami roczne sprawozdanie finansowe oraz roczne sprawozdanie z działalności, wraz z opinią przedstawioną przez osobę odpowiedzialną za badanie sprawozdania finansowego, należy ogłosić zgodnie z ustawodawstwem każdego Państwa Członkowskiego zgodnie z art. 3 dyrektywy 68/151/EWG.

Ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego może jednakże zezwalać na nieogłaszanie sprawozdania rocznego, o którym mowa powyżej. W takim przypadku należy je udostępnić wszystkim zainteresowanym w statutowej siedzibie spółki w Państwie Członkowskim. ►M1 Należy zapewnić możliwość uzyskania egzemplarza całego sprawozdania lub jego części na żądanie. Cena takiego egzemplarza nie może przekraczać kosztów jego sporządzenia. ◄

▼M5

1a. Państwo Członkowskie spółki określonej w art. 1 ust. 1 akapit drugi i trzeci (podmiot, którego to dotyczy) może zwolnić ten podmiot z obowiązku publikacji swoich sprawozdań finansowych zgodnie z art. 3 dyrektywy 68/151/EWG, pod warunkiem że sprawozdania te są udostępnione opinii publicznej w siedzibie jego zarządu w przypadku gdy:

([1]) Dz.U. L 142 z 30.4.2004, str. 12.

▼M5

a) wszyscy wspólnicy zainteresowanego podmiotu, ponoszący nieograniczoną odpowiedzialność majątkową, są spółkami określonymi w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy, podlegającymi przepisami prawa Państw Członkowskich innych niż Państwo Członkowskie, którego przepisom prawnym podlega ten podmiot, zaś żadna z tych spółek nie uwzględnia w publikowanych przez siebie sprawozdaniach finansowych sprawozdań finansowych zainteresowanego podmiotu; lub

b) wszyscy wspólnicy ponoszący nieograniczoną odpowiedzialność majątkową są spółkami, które nie podlegają przepisom prawnym Państwa Członkowskiego, lecz które mają formę prawną podobną do określonych w dyrektywie 68/151/EWG.

Egzemplarze sprawozdań finansowych muszą być możliwe do uzyskania na wniosek. Cena takiego egzemplarza nie może przekroczyć kosztów administracyjnych. Należy przewidzieć stosowne sankcje na wypadek niewypełnienia obowiązku publikacji nałożonego w niniejszym ustępie.

▼B

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom określonym w art. 11 na ogłaszanie:

a) skróconych bilansów zawierających jedynie te pozycje, które zostały poprzedzone literą i cyfrą rzymską w art. 9 i 10, z odrębnym wykazaniem wymaganych informacji umieszczonych w nawiasach w pozycji D II po stronie aktywów i C po stronie pasywów w art. 9 oraz w art. 10 D II, ale w kwocie ogółem dla wszystkich odnośnych pozycji; oraz

▼M4

b) skrócone informacje dodatkowe do ich sprawozdań finansowych zgodnie z art. 44.

▼B

Artykuł 12 stosuje się.

Ponadto Państwa Członkowskie mogą zwolnić takie spółki z obowiązku ogłaszania rachunków zysków i strat, rocznych sprawozdań z działalności oraz opinii osób odpowiedzialnych za badanie sprawozdań finansowych.

3. Państwa Członkowskie mogą zezwolić spółkom wymienionym w art. 27 na ogłaszanie:

a) skróconych bilansów zawierających jedynie te pozycje, które zostały poprzedzone literą i cyfrą rzymską w art. 9 i 10, z odrębnym wykazaniem w bilansie lub informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego:

— pozycji C I 3, C II 1, 2, 3 i 4, C III 1, 2, 3, 4 i 7, D II 2, 3 i 6, D III 1 i 2, po stronie aktywów oraz C 1, 2, 6, 7 i 9 po stronie pasywów w art. 9,

— pozycji C I 3, C II 1, 2, 3 i 4, C III 1, 2, 3, 4 i 7, D II 2, 3 i 6, D III 1 i 2, F 1, 2, 6, 7 i 9 oraz I 1, 2, 6, 7 i 9 w art. 10,

— wymaganych informacji umieszczonych w nawiasach w pozycji D II po stronie aktywów i C po stronie pasywów w art. 9 w kwocie ogółem dla wszystkich odnośnych pozycji, a odrębnie dla pozycji D II 2 i 3 po stronie aktywów oraz dla pozycji C 1, 2, 6, 7 i 9 po stronie pasywów,

— wymaganych informacji umieszczonych w nawiasach w art. 10 D II, w kwocie ogółem dla wszystkich odnośnych pozycji, a odrębnie dla pozycji D II 2 i 3;

b) skróconej informacji dodatkowej do ich sprawozdań finansowych bez informacji wymaganych w art. 43 ust. 1 pkt 5, 6, 8, 10 i 11. Jednakże w tej informacji należy umieścić informacje określone w art. 43 ust. 1 pkt 6 w kwocie ogółem dla wszystkich odnośnych pozycji.

▼B

Niniejszy ustęp stosuje się z zastrzeżeniem ust. 1, o ile dotyczy rachunku zysków i strat, rocznego sprawozdania z działalności i opinii osoby odpowiedzialnej za badanie sprawozdania finansowego.

Artykuł 12 stosuje się.

Artykuł 48

W każdym przypadku ogłaszania pełnej wersji rocznego sprawozdania finansowego i rocznego sprawozdania z działalności, muszą być one przedstawione w tej samej formie i treści, która stanowiła podstawę do sformułowania opinii przez osobę odpowiedzialną za badanie sprawozdania finansowego. Musi im towarzyszyć pełna wersja tekstu raportu tej osoby. ►M10 ——————— ◄

Artykuł 49

Jeżeli roczne sprawozdania finansowe nie są ogłaszane w pełnej wersji, należy poinformować, że ogłoszona wersja jest skrócona oraz wskazać organ prowadzący rejestr, w którym zostały złożone zgodnie z art. 47 ust. 1. Jeżeli takie złożenie jeszcze nie nastąpiło, fakt ten musi być ujawniony. ►M10 Raport osoby lub osób odpowiedzialnych za badanie rocznych sprawozdań (zwanych dalej biegłymi rewidentami) nie towarzyszy temu ogłoszeniu, lecz zostanie ujawniony bez względu na to, czy wyrażono opinię z badania bez zastrzeżeń, z zastrzeżeniami bądź negatywną, czy też biegli rewidenci nie mogli wyrazić opinii w sprawie badania. Ujawnione zostanie także, czy raport biegłych rewidentów zawierał odniesienie do wszelkich kwestii, do których biegli rewidenci przywiązywali uwagę, uwypuklając je bez zgłaszania zastrzeżeń w opinii z badania. ◄

Artykuł 50

Wraz z rocznymi sprawozdaniami finansowymi należy ogłosić w podobny sposób:

— proponowany sposób podziału zysku lub pokrycia straty,

— podział zysku lub pokrycie straty,

jeżeli te pozycje nie zostały wykazane w rocznym sprawozdaniu finansowym.

▼M4

Artykuł 50a

Roczne sprawozdanie finansowe może być ogłaszane w walucie, w której zostało sporządzone, oraz w ecu, po przeliczeniu według kursu walutowego obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten powinien być podany w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

▼M12

SEKCJA 10A

Obowiązek i odpowiedzialność prawna za sporządzenie i publikowanie rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznego sprawozdania z działalności

Artykuł 50b

Państwa Członkowskie zapewniają, że członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorczych spółki mają wspólny obowiązek zapewnienia, by roczne sprawozdanie finansowe, roczne sprawozdanie

▼M12

z działalności oraz oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, udostępniane zgodnie z art. 46a – w przypadku jego oddzielnego przedstawienia – były sporządzane i publikowane zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy oraz tam gdzie znajduje to zastosowanie, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002. Organy te działają w ramach kompetencji przyznanych im przez prawo krajowe.

Artykuł 50c

Państwa Członkowskie zapewniają stosowanie własnych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących odpowiedzialności prawnej wobec członków organów administrujących, zarządzających oraz nadzorczych, o których mowa w art. 50b, przynajmniej wobec spółki, w przypadku uchybienia obowiązkowi, o którym mowa w art. 50b.

▼B

SEKCJA 11

Badanie sprawozdań finansowych

Artykuł 51

▼M10

1. Roczne sprawozdania finansowe spółek są badane przez jedną osobę lub więcej osób zatwierdzonych przez Państwa Członkowskie do przeprowadzania badań ustawowych na podstawie ósmej dyrektywy Rady 84/253/EWG z dnia 10 kwietnia 1984 r. w sprawie zatwierdzania osób odpowiedzialnych za dokonywanie ustawowych kontroli dokumentów rachunkowych ([1]).

Biegli rewidenci wyrażają także opinię dotyczącą zgodności lub braku zgodności rocznego sprawozdania z działalności z rocznymi sprawozdaniami finansowymi za ten sam rok obrotowy.

▼B

2. Państwa Członkowskie mogą zwolnić spółki, określone w art. 11, z obowiązku nałożonego przepisami ust. 1.

Artykuł 12 stosuje się.

3. Jeżeli zwolnienie przewidziane w ust. 2 jest przyznane, Państwa Członkowskie wprowadzą odpowiednie sankcje prawne dotyczące przypadków, w których roczne sprawozdania finansowe lub roczne sprawozdania z działalności takich spółek nie są sporządzane zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy.

▼M10

Artykuł 51a

1. Raport biegłych rewidentów zawiera:

a) wstęp, który przynajmniej charakteryzuje roczne sprawozdania finansowe będące przedmiotem badania ustawowego, wraz z ramami sprawozdawczości finansowej zastosowanymi podczas ich sporządzania;

b) opis zakresu badania ustawowego, który przynajmniej charakteryzyje standardy rachunkowości, zgodnie z którymi przeprowadzono badanie ustawowe;

c) opinię z badania przedstawiającą jasno opinię biegłych rewidentów o tym, czy roczne sprawozdania finansowe dają rzetelny i jasny

([1]) Dz.U. L 126 z 12.5.1984, str. 20.

▼M10

obraz zgodnie z odpowiednimi ramami sprawozdawczości finansowej oraz, w odpowiednich przypadkach, czy roczne sprawozdania finansowe są zgodne z wymogami ustawowymi; opinia z badania jest opinią bez zastrzeżeń, z zastrzeżeniami lub opinią negatywną, bądź, jeśli biegli rewidenci nie mogą wydać opinii, odmową wyrażenia opinii;

d) odniesienie do wszelkich kwestii, do których biegli rewidenci przywiązują uwagę, uwypuklając je bez zgłaszania zastrzeżeń w opinii z badania;

e) opinię dotyczącą zgodności lub braku zgodności rocznego sprawozdania z działalności z rocznymi sprawozdaniami finansowymi za ten sam rok obrotowy.

2. Raport podpisują biegli rewidenci podając datę podpisu.

▼B

SEKCJA 12

Postanowienia końcowe

Artykuł 52

1. Pod patronatem Komisji zostaje powołany Komitet Kontaktowy. Jego zadaniem jest:

a) ułatwianie, z zastrzeżeniem art. 169 i 170 Traktatu, harmonijnego stosowania niniejszej dyrektywy poprzez odbywanie regularnych posiedzeń dotyczących w szczególności praktycznych problemów pojawiających się w związku z jej stosowaniem;

b) doradzanie Komisji, w razie potrzeby, w sprawie uzupełnień lub poprawek do niniejszej dyrektywy.

2. Komitet Kontaktowy składa się z przedstawicieli Państw Członkowskich oraz przedstawicieli Komisji. Przewodniczącym jest przedstawiciel Komisji. Komisja zapewnia sekretariat.

3. Zebrania Komitetu będą zwoływane przez przewodniczącego z jego inicjatywy albo na wniosek jednego z członków Komitetu.

Artykuł 53

▼M10

_____

▼B

2. Co pięć lat Rada, działając na podstawie wniosku Komisji, bada, a w razie potrzeby zmienia kwoty wyrażone w europejskich jednostkach rozrachunkowych w niniejszej dyrektywie, w świetle trendów ekonomicznych i monetarnych we Wspólnocie.

▼M12

Artykuł 53a

Państwa Członkowskie nie umożliwią wyłączeń określonych w art. 11, 27, art. 43 ust. 1 pkt 7a i 7b, art. 46, 47 i 51 w przypadku spółek, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE.

▼M3

_____

▼B

Artykuł 55

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy w ciągu dwóch lat od jej ogłoszenia i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że przepisy, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania do 18 miesięcy po zakończeniu okresu przewidzianego w wymienionym ustępie.

Wspomniany okres osiemnastu miesięcy może być jednakże przedłużony do pięciu lat.

a) w przypadku niezarejestrowanych spółek w Zjednoczonym Królestwie i Irlandii;

b) do celów stosowania art. 9 i 10 oraz art. 23–26 dotyczących układów bilansu oraz rachunku zysków i strat, jeżeli Państwo Członkowskie wprowadziło w życie inne układy tych dokumentów nie później niż trzy lata przed ogłoszeniem niniejszej dyrektywy;

c) do celów stosowania niniejszej dyrektywy odnośnie do kalkulacji i wykazywania w bilansach amortyzacji składników majątku ujętych po stronie aktywów w pozycjach wymienionych w art. 9 C II 2 i 3 oraz art. 10 C II 2 i 3;

d) do celów stosowania art. 47 ust. 1 niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem spółek podlegających już obowiązkowi ogłoszenia na mocy art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 68/151/EWG. W tym przypadku do rocznego sprawozdania finansowego oraz opinii osoby odpowiedzialnej za badanie sprawozdania finansowego stosuje się art. 47 ust. 1 akapit drugi niniejszej dyrektywy;

e) do celów stosowania art. 51 ust. 1 niniejszej dyrektywy.

Ponadto wspomniany okres osiemnastu miesięcy może być przedłużony do ośmiu lat w przypadku spółek, których głównym przedmiotem działalności są przewozy morskie i które powstały przed dniem wejścia w życie przepisów określonych w ust. 1.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, że przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

▼M1

Artykuł 56

1. Obowiązek wykazywania w rocznych sprawozdaniach finansowych pozycji określonych w ►M10 art. 9, 10, 10a ◄ oraz 23–26, które dotyczą jednostek powiązanych kapitałowo, zgodnie z definicją zawartą w art. 41 dyrektywy 83/349/EWG oraz obowiązek przedstawiania informacji dotyczących tych jednostek zgodnie z art. 13 ust. 2 oraz art. 14 oraz art. 43 ust. 1 pkt 7 wchodzi w życie w dniu określonym w art. 49 ust. 2 niniejszej dyrektywy.

2. Informacje dodatkowe do sprawozdań finansowych muszą również zawierać:

a) nazwę i statutową siedzibę jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej najwyższego szczebla, w której skład spółka wchodzi jako jednostka zależna;

b) nazwę i statutową siedzibę jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej najniższego szczebla, w której skład spółka wchodzi jako jednostka zależna oraz która wchodzi w skład grupy kapitałowej określonej w lit. a);

▼M1

c) miejsce, w którym można uzyskać egzemplarze skonsolidowanych sprawozdań finansowych określonych w lit. a) i b), pod warunkiem że będą one dostępne.

Artykuł 57

Bez względu na przepisy dyrektyw 68/151/EWG i 77/91/EWG Państwo Członkowskie nie musi stosować przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących treści, badania i ogłaszania rocznych sprawozdań finansowych w odniesieniu do spółek działających na podstawie prawa krajowego, które są jednostkami zależnymi zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 83/349/EWG, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

a) jednostka dominująca podlega prawu Państwa Członkowskiego;

b) wszyscy akcjonariusze lub udziałowcy jednostki zależnej wyrazili swą zgodę na zwolnienie z takiego obowiązku; takie oświadczenie musi być składane w odniesieniu do każdego roku budżetowego;

c) jednostka dominująca oświadczyła, że gwarantuje i poręcza zobowiązania zaciągnięte przez jednostkę zależną;

d) oświadczenia określone w lit. b) i c) muszą być ogłoszone przez jednostkę zależną zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego oraz zgodnie z art. 3 dyrektywy 68/151/EWG;

e) sprawozdanie finansowe jednostki zależnej musi zostać włączone do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego przez jednostkę dominującą zgodnie z dyrektywą 83/349/EWG;

f) w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego przez jednostkę dominującą ujawniono fakt powyższego wyłączenia;

g) skonsolidowane sprawozdanie finansowe określone w lit. e), skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności oraz raport osoby odpowiedzialnej za badanie tych sprawozdań zostały dla jednostki zależnej ogłoszone zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego oraz zgodnie z art. 3 dyrektywy 68/151/EWG.

▼M5

Artykuł 57a

1. Państwa Członkowskie mogą wymagać od spółek określonych w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy, podlegających ich przepisom prawnym, które są ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność majątkową wspólnikami wszystkich spółek wymienionych w art. 1 ust. 1 akapit drugi i trzeci (zainteresowany podmiot), sporządzania, badania i publikowania, wraz ze swoimi sprawozdaniami finansowymi, także sprawozdań finansowych zainteresowanego podmiotu, zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

W tym przypadku wymogów niniejszej dyrektywy nie stosuje się do zainteresowanego podmiotu.

2. Państwa Członkowskie nie muszą stosować wymogów niniejszej dyrektywy do zainteresowanego podmiotu w przypadku gdy:

a) sprawozdania finansowe tego podmiotu są sporządzane, badane i publikowane zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy przez spółkę będącą wspólnikiem ponoszącym nieograniczoną odpowiedzialność majątkową tegoż podmiotu i podlegającą przepisom prawnym innego Państwa Członkowskiego;

b) zainteresowany podmiot jest ujęty w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych sporządzanych, badanych i publikowanych zgodnie z dyrektywą 83/349/EWG przez wspólnika ponoszącego nieograniczoną odpowiedzialność majątkową lub w przypadku gdy

▼M5

zainteresowany podmiot jest ujęty w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych większej grupy przedsiębiorstw sporządzanych, badanych i publikowanych zgodnie z dyrektywą Rady 83/349/EWG przez przedsiębiorstwo dominujące podlegające przepisom prawnym Państwa Członkowskiego. Zwolnienie z tego obowiązku należy ujawnić w informacji do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. W tych przypadkach zainteresowany podmiot musi przedstawić na czyjkolwiek wniosek nazwę podmiotu publikującego sprawozdania finansowe.

▼M1

Artykuł 58

Państwo Członkowskie nie musi stosować przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących badania i ogłaszania rachunku zysków i strat w odniesieniu do spółek działających na podstawie prawa krajowego, które są jednostkami dominującymi w rozumieniu dyrektywy 83/349/EWG, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) jednostka dominująca musi sporządzać skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami dyrektywy 83/349/EWG i sprawozdanie to jest włączone do skonsolidowanego sprawozdania finansowego;

b) powyższe wyłączenie musi być wykazane w informacji dodatkowej do rocznego sprawozdania finansowego jednostki dominującej;

c) powyższe wyłączenie musi być wykazane w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego przez jednostkę dominującą;

d) wynik finansowy jednostki dominującej, ustalony zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej dyrektywie, został wykazany w bilansie jednostki dominującej.

Artykuł 59

1. Państwo Członkowskie może wymagać lub zezwolić, aby udział kapitałowy, zdefiniowany w art. 17, w kapitale jednostek, na których działalność bieżącą i politykę finansową wywierany jest znaczny wpływ, były wykazywane w bilansie zgodnie z przepisami ust. 2–9 poniżej jako pozycje pomocnicze do pozycji „udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych” lub „udział kapitałowy”, w zależności od przypadku. Uznaje się, że jednostka wywiera znaczny wpływ na inną jednostkę, jeżeli posiada co najmniej 20 % głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy lub udziałowców. Artykuł 2 dyrektywy 83/349/EWG stosuje się.

2. Jeżeli przepisy niniejszego artykułu są stosowane po raz pierwszy do udziałów kapitałowych określonych w ust. 1, udziały te wykazuje się w bilansie albo:

a) według wartości księgowej wyznaczonej zgodnie z ►M8 sekcji 7 lub 7a ◄. Różnice między tą wartością i kwotą odpowiadającą części kapitału i rezerw przypadającego na udział kapitałowy wykazuje się osobno w bilansie lub informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Różnicę określoną w zdaniu poprzednim oblicza się na dzień zastosowania tej metody po raz pierwszy; albo

b) według wartości części kapitału i rezerw przypadającej na udział kapitałowy. Różnicę między tą kwotą i wartością księgową wyznaczoną zgodnie z ►M8 sekcji 7 lub 7a ◄ wykazuje się w osobno w bilansie lub informacji dodatkowej. Różnicę tę oblicza się na dzień zastosowania tej metody po raz pierwszy;

c) Państwo Członkowskie może zalecić stosowanie przepisów jednego z powyższych ustępów. Bilans lub informacja dodatkowa muszą wskazywać, czy zastosowano metodę przedstawioną w lit. a) lub b);

▼M1

d) ponadto stosując przepisy liter a) lub b) Państwo Członkowskie może wymagać lub zezwolić, aby obliczanie różnic odbywało się na dzień nabycia udziału kapitałowego określonego w ust. 1 albo, jeżeli nabycie miało miejsce w dwóch lub więcej etapach, na dzień, w którym udział stał się udziałem kapitałowym w rozumieniu ust. 1.

3. Jeżeli aktywa lub pasywa jednostki, w której jednostka dominująca posiada udział kapitałowy w rozumieniu ust. 1, zostały wycenione według innej metody niż stosowana przez spółkę sporządzającą roczne sprawozdanie finansowe, do obliczenia różnicy określonej w ust. 2 lit. a) lub b) można przeprowadzić przeszacowanie w oparciu o metodę stosowaną przez spółkę sporządzającą roczne sprawozdanie finansowe. W informacji dodatkowej musi być wykazany fakt braku przeprowadzenia takiego przeszacowania. Państwo Członkowskie może wymagać dokonywania takiego przeszacowania.

4. Wartość księgowa określona w ust. 2 lit. a) lub kwota odpowiadająca części kapitału i rezerw określona w ust. 2 lit. b) zostaje zwiększona lub zmniejszona o kwotę powstałej w ciągu roku budżetowego różnicy w części kapitału i rezerw przypadającej na taki udział kapitałowy; wartość powyższa zostaje zmniejszona o wartość dywidendy przypadającej na taki udział kapitałowy.

5. Jeżeli dodatnie różnice objęte przepisami ust. 2 lit. a) lub b) nie mogą być zakwalifikowane do żadnej kategorii aktywów lub pasywów, należy stosować w odniesieniu do nich zasady stosowane dla pozycji „wartość firmy”.

6. a) Część wyniku finansowego przypadająca na udział kapitałowy w rozumieniu ust. 1 wykazuje się w rachunku zysków i strat jako odrębną pozycję, pod odpowiednią nazwą;

b) jeżeli kwota ta przekracza kwotę dywidend otrzymanych lub należnych, kwota różnicy zwiększa wartość rezerwy nie podlegającej podziałowi pomiędzy akcjonariuszy lub udziałowców;

c) Państwo Członkowskie może wymagać lub zezwolić, aby część wyniku finansowego przypadająca na udział kapitałowy określony w ust. 1 była wykazywana w rachunku zysków i strat wyłącznie do wysokości odpowiadającej dywidendom otrzymanym lub należnym.

7. Wyłączenia określone w art. 26 ust. 1 lit. c) dyrektywy 83/349/EWG obowiązują w zakresie, a w jakim fakty są znane lub mogą być zidentyfikowane. Stosuje się przepisy art. 26 ust. 2 i 3.

8. Jeżeli jednostka, w której posiadany jest udział kapitałowy w rozumieniu ust. 1, sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, przepisy ustępów poprzednich stosuje się do kapitału i rezerw wykazanych w tych skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

9. Przepisy niniejszego artykułu nie muszą być stosowane, jeżeli udział kapitałowy zgodnie z określeniem zawartym w ust. 1 nie jest istotny w rozumieniu art. 2 ust. 3.

▼B

Artykuł 60

Do czasu kolejnej koordynacji Państwa Członkowskie mogą postanowić, że inwestycje, w których ulokowały swoje środki fundusze inwestycyjne w rozumieniu art. 5 ust. 2 wycenia się ►M10 na podstawie ich godziwej wartości ◄.

W takim przypadku Państwa Członkowskie mogą także odstąpić od obowiązku nałożonego na fundusze inwestycyjne o zmiennym kapitale dotyczącego odrębnego przedstawiania korekt wartości, określonych w art. 36.

▼M12

Artykuł 60a

Państwa Członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

▼M1

Artykuł 61

Państwo Członkowskie nie musi stosować wobec spółek działających na podstawie prawa krajowego i będących jednostkami dominującymi w rozumieniu dyrektywy 83/349/EWG przepisów art. 43 ust. 1–2 niniejszej dyrektywy dotyczących kwoty kapitału i rezerw oraz zysków i strat danych jednostek:

a) jeżeli dane jednostki zostały objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym sporządzonym przez jednostkę dominującą lub skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi sporządzonymi przez jednostkę dominującą wyższego szczebla jak określono w art. 7 ust. 2 dyrektywy 83/349/EWG; lub

b) jeżeli pakiety akcji/udziałów w danych jednostkach zostały uwzględnione w rocznym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej zgodnie z art. 59, lub w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym przez jednostkę dominującą zgodnie z art. 33 dyrektywy 83/349/EWG.

▼M12

Artykuł 61a

Nie później niż do dnia 1 lipca 2007 r. Komisja dokonuje przeglądu przepisów art. 42a–42f, art. 43 ust. 1 pkt 10 i 14, art. 44 ust. 1, art. 46 ust. 2 lit. f) i art. 59 ust. 2 lit. a) i b) w świetle doświadczeń nabytych przy stosowaniu przepisów dotyczących rachunkowości wartości godziwej, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego standardu rachunkowości MSR 39 przyjętego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002, i biorąc pod uwagę międzynarodowy rozwój w dziedzinie rachunkowości, oraz, jeżeli uzna to za stosowne, przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie zmiany powyższych artykułów.

▼B

Artykuł 62

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.